

În bătaia peniței

Revistă de cultură, literatură și artă,

Anul II, Nr. 1 (5) / 2017 (Ianuarie)

În bătaia peniței (Online) = ISSN 2501-1529

ISSN-L 2501-1529

Redacția

**Revistă de cultură, literatură și artă,
Fondată la Caransebeș,
de Ana-Cristina POPESCU,
Adrian POPESCU,
Ion TURNEA
și Simona Petronela MÎTU,
în ianuarie 2016,
-apare trimestrial-**

Redacția:

Redactor-șef: Ana-Cristina POPESCU

Redactor-șef adjunct : Ion TURNEA

Secretar de redacție:

Simona Petronela MÎTU

Redactor tehnic și artistic: Adrian POPESCU

Redactori:

Petru ANDRAŞ, Valentin BUSUIOC, Alexa
Gavril BÂLE, Ana CAIA,

Melania Rusu CARAGIOIU,

Antuza Valentina DÂRLEA, Romulus FRÎNCU,
Ana GHIAUR, Maria IEVA, Ioana-Gerlinde
LUNGU GRASZL,

Lucia Elena POPA, Gabriela Dagmar PREDA,

Manuela DĂNESCU PROCOIAN, Simona

Gabriela ȚÎRU, Andrușa R. VĂTUIU.

Redactori asociați:

Adrian CRÂNGANU, Romeo Ioan ROȘIIANU,

Mariana STRUNGĂ,

Simion TODORESCU

**Membrii în colectivul redacțional
Tinere condeie:**

Valentina CRAMER, Dariana DUNĂRINTU,

Florina Doican, Andrada Keszec,

Mario Marco Mihailă, Ovidiu Ștefoni

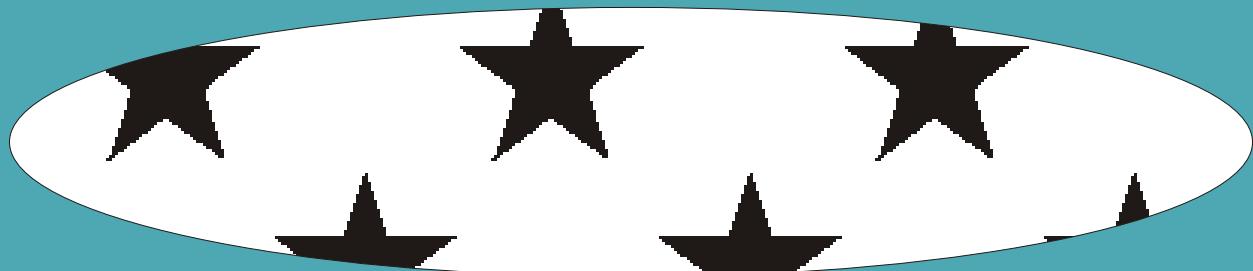
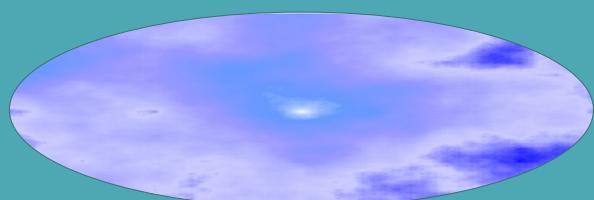
Tehnoredactare: Ana-Cristina POPESCU

Responsabilitatea privind conținutul materialelor publicate în revista „În bătaia peniței“ aparține strict autorului care semnează textul.

Materialele se pot trimite la adresele:
inbataiapenitei@yahoo.ro
Elzumina@yahoo.com

Adresa redacției:
str. 1 Decembrie, bl. 4, sc. A, ap. 18, loc.
Caransebeș, cod. 325400,
jud. Caraș Severin, România.
Tel. 0766293724, 0736942924
www.inbataiapenitei.elzumina.ro
<http://blogul.elzumina.ro/>
www.elzumina.ro

Nr. 2 (6) al revistei „În bătaia peniței“
o să apară în luna martie 2017.

Evenimente

În bătaia penitei

Gelu Dragoș

Îndemn spre lectură

Cu ocazia decernării Premiilor naționale eCreator, ediția I, am primit câteva cărți, cu autograf, de la mulții scriitori prezenți la manifestarea organizată de scriitorul Ioan Romeo Roșianu la Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” Baia Mare. Spre a vă îndemna la lectură, mai ales că avem timp berechet cu ocazia sărbătorilor de iarnă, am să fac un scurt comentariu la acestea.

Ştefan Aurel Drăgan, din Bârsău de Jos, licențiat în drept, ne propune proza „Haita”, apărută la Editura din Siria, „Azbest Publishing”, 2016. Despre scriitorul ardelean, Nicolae Goja afirmă: „Proza lui Ştefan Aurel Drăgan conține lungi monologuri interioare și relatări indirekte, în stilul lui Augustin Buzura, cu o anumită prețiozitate (...) Digresiunile prozaice sunt acoperite de originalitatea temei.” iar Horia Muntenuș concluzionează că autorul este: „Un prozator bun a cărei tehnică literară și al cărui spirit de investigație psihologică revendică o evoluție romanesca”.

Mioara Bahna, proaspăt laureată de revista literară eCreator, ne propune două cărți: „Aventura lecturii Proză românească contemporană”, Editura Junimea Iași și „Aventura lecturii Domenii conexe literaturii artistice”, Editura RAFET, Râmnicu Sărat. Motivul pentru care Mioara Bahna abordează această temă se datorează faptului că: „Fenomenul literar românească actual este cât se poate de eterogen, pentru că, pe de o parte, perpetuează unele tradiții și, pe de alta, asimilează mai bine sau mai rău multe dintre tendințele în materie, iar această configurație este vizibilă în cazul tuturor genurilor.” Florin Dochia consideră că: „Mioara Bahna este acel judecător acribios care vânează textele semnificative și le recomandă cititorilor potențiali. Rigoarea actului critic practicat în celelalte cărți ale sale se confirmă cu asupra de măsură și aici, cu atât mai mult cu cât este vorba de o ofertă diferită.”

Poetul și omul de cultură Viorel Mirea ne propune cartea de poeme „Inversul vieții noastre”, Editura Ștef, Drobeta Turnu-Severin, 2016. Poemele sunt structurate în trei secțiuni: „Cenușă de trandafiri”; „O, Atlantida, cea iubitoare de mine!” și „Spre Țara Făgăduinței”. Mihaela Dobre scrie pe ultima copertă a cărții că: „Poetul scrie respirând în zodia trandafirului în care, dacă nu putem să ne presărăm viața cu petalele trandafirului roșu Marsala, nădăjduim să-i simțim cenușa în cădere sublimă cu încărcătura ei diafană peste iubirile noastre și să ne oblojim rănilor cele mai adânci ale sufletului cu puterea ei celestă...!”

Prietenul Nicolae Vălăreanu Sârbu ne propune cartea de poeme „Tăcerea umbrei”, Editura Blumenthal, București, o carte de poeme valoroase despre care Silviu Guga afirmă: „În „Tăcerea umbrei”, în acest inefabil ademenitor, Nicolae Sârbu vrea să încerce să așeze poezia. A făcut multe exerciții poetice, deloc neglijabile, până să ajungă la această îndrăzneală, prin multe poeme din câteva volume publicate anterior, dar mai ales poeme din „Frigul însingurării” și „Abur de vis”, cu care se desprinde de plutonul veleitarilor și devine un autentic poet. Prezentul volum certifică această autenticitate și evidențiază virtuțile poetice ale unui autor tot mai cunoscut.”

Un număr de 64 de poeme ne propune Vali Orțan în volumul „Glonțul predestinat”, Editura Grinta, Cluj Napoca. Marian Drăghici „l-a citit” cel mai bine pe autor: „Vali Orțan, băiat fundamental trist, și-a făcut mai întâi nume de epigramist. De la epigramă la poemul liric, saltul este inter-regn, de la nume la renume, de la nimfă la fluture, sau, ca să ne întoarcem un pic la sat, ca de la piatra din praștia lui David, pentru Goliat, la glonțul predestinat.”

Antologia de cultură, literatură și artă „În bătaia peniței”, Galați, apărută sub oblăduirea Anei Cristina Popescu, Adrian Popescu, Simona Petronela Mîțu și Ion Turnea ne propune materiale publicate în cele patru numere ale Revistei on-line de cultură, literatură și artă În bătaia peniței și cele două suplimente ale acesteia. Printre redactori se află Alexa Gavril Bâle, iar redactor asociat Ioan Romeo Roșianu. Dintre semnatarii din această primă antologie îi găsim și pe maramureșenii: Mircea Botiș și Radu Botiș („Cultura și spiritualitatea la Ulmeni, Maramureș”), pr. stavr. Radu Botiș („Moartea și Învierea Domnului”), Carmena Băințan (Poezie și „Scrisoare către...necunoscut”), Ștefan Doru Dăncuș („Manual de gesturi inutile”, fragment din volumul cu același titlu), Ioan Romeo Roșianu (Postfață la volumul „Gustul păinii”, autor Ana Cristina Popescu) și Gelu Dragoș („eCreator în vizorul revistei În bătaia peniței”).

Evenimente

În bătaia penitei

Mihai Eminescu comemorat la Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu

Evenimente din ISTORIA POPORULUI ROMÂN comemorate la Școala Gimnazială Nr. 3 Oțelu Roșu
24 IANUARIE - UNIREA MOLDOVEI CU ȚARA ROMÂNEASCĂ

Pastel toamnă - iarnă, Școala Gimnazială Nr. 2 Steierdorf Anina, creație literară Larisa Puiu, pictură Retezan Abel, prof. coord. Simona Peronela Mîțu

Evenimente

În bătaia penitei

Melania Rusu Caragioiu

Scriitor și poetă Asociația Canadiană a Scriitorilor Români, Canada și Asociația Scriitorilor Liga Cluj-Napoca, Filiala Timișoara, România

Cenaclul „Mihai Eminescu” Din Montreal, Canada,

Imagini surprinse de-a lungul anilor

Fiecare cuvânt din magnifica și nemuritoarea operă a poetului Mihai Eminescu a

trecut prin sufletul și rostirea membrilor Cenaclului „Mihai Eminescu”, Montreal, Canada.

Îmi amintesc sensul a o mulțime de cuvinte și semnificația lor, dar de data aceasta voi lega aceste două raportări, suflet și rostire, la strădania și răsunetul pe care ele l-au adus în mijlocul nostru.

Libertatea, a găsit răsunetul său democrat. Fiecare și-a deschis sufletul și a exprimat opinia sa, fără teama da a fi interpretat negativ. Dar sufletul de român a exprimat întotdeauna dorința ca tot ce este românesc să fie liber ca expresie, faptă bună și gând.

Cuvântul iubire a fost învățat de fiecare dintre noi întâi de la sânumul Maicilor România și deabia apoi de la sânumul mamei sale. La nivel de cenaclu acest sublim sentiment era voalul diafan care plutea deasupra fiecărei poezii, fiecărei manifestări, fiecărui accent al respirației, al rostirii. Iubirea de țară cântată de Mihai Eminescu, iubirea de neam, iubirea de adevăr, de dreptate, de familie și chiar juvenila iubire mistuitoare a Luceafărului. Lacul. Acest cuvânt aducea elargirea cerului. Misterul undelor blânde, freamătul plantelor oglindite în el. Motive multe de inspirație pentru membrii care visau pe urmele marelui poet, în creațiile lor.

Expresia „pădurea de argint” era ransformată spre a creea o imagine iubită a copilăriei care se visa sub răcoarea dorită a unei zile de vacanță. Pădurea seculară, pădurea fremătătoare, pădurea cu frunze multicolore, adăopst de felurite viețuitoare minunate care încântă prin sfiala și neașteptata zvâcnire, ca să dispară privirii noastre.

Florile. Floarea albastră care i-a fost oferită și statuiei sale, când membrii Cenaclului s-au deplasat spre ai cânta osanalele meritate poetului, nemai gândindu-se la gerul, neaua și cerul sumbru al iernii canadiene.

Limba, graiul nostru de acasă, ba chiar și „limba vechilor cazanii” își făcea din când în când loc în scierile și versurile cenaclăștilor. Erau luate în seamă remarcile referitoare la bogăția lingvistică a poetului Mihai Eminescu, dar se amintea mereu faptul ca lăstarele românilor născute aici să vorbească limba română cât mai bine și să își însușescă un lexic bogat.

Cât de colorată și de frumoasă este limba românească, limba creațiilor eminesciene. Cenaclăștii s-au întrecut în tradcerea poezilor sale în franceză. Dar limba noastră fiind mai bogată în cuvinte, nuanțe și expresii, decât limba franceză, efortul traducătorului era deficitar. Noi, membrii cenaclului am încurajat această muncă dificilă a traducătorilor ocasionali, din spiritul nostru de echipă.

Dulceața limbii literare eminescine este fără egal și ne-am convins de căte ori unul dintre noi a încercat poezii dedicate marelui poet. Cu tot elanul, cu toată strădania, a fost imposibil de a atinge măcar o singură, măcar odată, o nuanță atât de sublimă ca a lui Mihai Eminescu. Toți am ajutat, am intervenit, am corectat, am oferit exemple, dar niciuna nu a avut efectul dorit.

Metaforica lui Mihai Eminescu este încântarea auzului, a sentimentului, a inefabilului, a surprizei captării momentului în cuvântul aureolant fericit. Nici pe departe nu voiesc de a face nici cea mai puțin îndrăzneață caracterizare nici a uneia din marile calități ale Operei lui Mihai Eminescu, evocate și descrise de marii critici, ci m-am referit doar la dragostea noastră în calitate de cenaclăști pentru această latură care saltă poezia. Noi am încercat într-o măsură mai mică, deși plină de ardoare, să prindem- dar cu puțin succes, în creațiile noastre, din suflul încărcăturii poetice a marelui poet Mihai Eminescu. Deci, în creațiile noastre speram să

Evenimente

În bătaia penitei

creem imagini reușite folosind metafore, epitete, sperând, fiecare dintre noi de a crea frumos având exemplele inegalabile eminesciene, dar harul nostru era doar al nostru...

Scopul Cenaclului literar „Mihai Eminescu”, Montreal, Canada, este de a crea în mijlocul comunității o manifestare la nivel de Diaspora și de a trimite din creațiile noastre și în țară, spre a fi publicate în ziare și reviste. Bineînțeles, în paralel, ne-am adresat și publicațiilor din diaspora. Am schimbat cu frații noștri din țară creații, impresii, transmițându-le pe diferite lungimi de undă modul în care noi gândim și inspirația noastră de sub același cer, dar nu întotdeauna atât de senin pecum cel de deasupra plaiului nostru de acasă. Voiam să le demonstrează că nu diferim de ei. Nutrim aceleași sentimente, răspunzând la aceleași curente literare care îi preocupă pe ei în țară și acordând o maximă atenție la ceeace scriu ei ca adevărați scriitori care se inspiră din trăirile de acasă, sau alte surse de inspirație filtrate prin spiritul românesc mioritic. Toți marii creatori din Diaspora, cei trecuți în neființă, sau cei în viață, fiecare dintre ei au luat și au dezvoltat aici linia, scânteia, crezul literar învățat în țară, sau transmis lor prin adevărata putere cosmică, cum credem uneori. „Sâangele apă nu se face !” și acea picătură se transmite din generație în generație, precum zic specialiștii în ADN.

Întotdeauna Cenaclul „Mihai Eminescu” -- înființat din inițiativa Președintelui Asociației Canadiene a Scriitorilor Români, Alexandru Cetățeanu, în Montreal-- a funcționat pe linia propagării culturii, promovarea noilor talente, aniversarea marilor evenimente cântate de poeți și evocate de scriitori, într-un cuvânt a evocării culturii române.

Între cenaclul nostru și massmedia a funcționat, în același ritm susținut ani de zile, atenționarea publicului despre programul sedințelor noastre.

Aș folosi un termen mai puțin uzitat, expresia de „mutații psihice” în noi, prin cultul, influența puternică a lui Mihai Eminescu asupra universului nostru poetic interior. Am ajuns chiar și la adevărul că tinzând spre a ne perfecționa calitatea creațiilor literare s-au petrecut adevărate accentuări de atenție, acuratețe în redare de frumos asupra creațiilor noastre. Rezultatul era exprimat în cărți bine scrise, noi începând să intuim gustul cititorului, gustul omenirii după natura creației, la nivelul nostru, spre rostirea eminesciană.

Cum am ajuns la această formulare a laturii poetice a creației noastre ? S-a ajuns prin multe discuții, luări de cuvânt, critică literară la nivel de cenaclu, analize, frământări, uneori mici neînțelegeri, contraziceri, duse toate cu bine la sfârșit.

Rolul Cenaclului „Mihai Eminescu” poate fi exprimat în nenumărate aspecte, care, toate urmăresc creșterea sufletistă și a sentimentelor, a dragostei de cunoaștere și stimulare a spiritului românesc atât de poetic, concret și filozofic exprimat de acel Bard universal, redactorul, poetul, ziaristul, filozoful și multgenialul, eternul, Mihai Eminescu.

Mihai Eminescu a făcut o radiografie a sufletului, a neamului, a identității, a infinitului, a eternității penelând epic sau liric, în măiesrtite versuri și proză, fiecare latură a existenței neamului nostru. Iar cenaclul „Mihai Eminescu” din Montreal, pe parcursul celor cinci ani de existență ai lui până în prezent, a cultivat acest spirit de frumos, de a merge mereu în pasul posibilităților noastre spre a crea, în gând mereu cu marea operă a lui Mihai Eminescu.

Poezie

În bătaia penitei

Viorel BIRTU-PIRĂIANU

SPITALUL

Lacrima curge
prin saloanele pline
de boli,bolnavi și de toate
paturi murdare de viață ucisă
mi-e halatul rupt
de gânduri,tristeți
nu am masă,nu am casă
tratez bolnavi
într-o lume bolnavă
mă izbesc de boli,de gânduri
înfipte în pereti
pe jos

scrum dintr-o viață
rămasă în camera de gardă
în acel spital
la margine de lume
de timp și de toate
de ce să vin azi acasă
nu am bani pentru o pâine
a pune pe masă
aștept să mor
într-o cameră goală
patul e alb
pătat de sângele meu
ce curge sub masă
dricul aşteaptă la poartă.

Melania RUSU CARAGIOIU

MAI MULT

Mă întreb mereu
Cum de reușim
Cu atâtă precizie și talent
Să fim răi ?
Ştiu că acer rău
Vine dintr-un sediment...
Să-l acoperim cu îndemânare,
Să-l anihilăm cu istețimea
-care-
Nu ne lipsește,
Dar se ține de mâna
Cu încrâncenarea noastră.

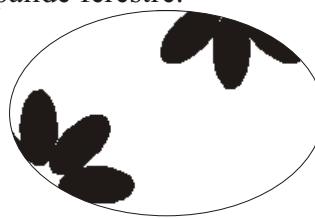
Să încercăm
Să bem - chiar și noi - din izvorul
Copilăresc al primei înțelegeri,
Să dăm și altora din el,
Fiind priitor,
și mai dulce la băut,
Fiindcă vorbele aspre de „adult”
Le trec pe la ureche
Odată cu maneaua...
Să încercăm vâjăitul
Gurii de lup
Al steagului dacic
și învățarea pe de rost
A scrisorilor eminesciene.

Vicu COJOCARU

În alte vremuri
Curcubeul maicăi
Stătea ascuns
În palma ei de sfântă
Și îi scriam scrisori
Și îmi scria din luncă,
Acum... povestea-i
Prea poveste
Să-mi fac
Din ea un strai
Și să-l întind

Pe humă pe humă fără grai
În luntru-i
Să s-așeze,
Să ne trimîtă veste
Și să ne râdă iar
Din palide ferestre.

Irina Lucia MIHALCA

Viața se scurge prin timp, iar timpul își are timpii lui

Eu, tu, aici, acolo,
 Rotunde pirote, în pași de dans, împrăștie fiori,
 În adierea visului, suspin e cântecul.
 Prin frunzele risipite de toamnă
 ascultăi curgerea timpului, din amfora antică
 sorbi melodia - delicat mir -

beție a umbrelor nopții, emoție furată din astre.

Prin noaptea-nvăluită în vrajă,
 o mâna mângâie perna, un fluture albastru adie...

O însingurare solară răsfiră cuvintele,
 adânc pătrund în respirația unui timp comun,
 pare să ne coase, unul de altul,
 în punctele cardinale ale inimii.

Estompat este totul,
 ceva s-a pierdut, acolo, în vînt.

Nimic nu mișcă durerea, asemeni unui lac liniștit...

Viața se scurge prin timp, iar timpul își are timpii lui!

Labirint este viața, labirint este moartea,
 coridoare invadate de alte coridoare
 ce nu duc nicăieri,
 pânza vieții nu derulează nimic,
 mileniile îNSELE trăiesc în adâncuri!

Stăpâna omului este viața, surprizele ei,
 felile tortului de migdale,
 când dulci, când amare.
 Un paradis pe care nu-l vedem
 trece prin dreptul
 mâinilor noastre, spre visul unei patimi.

Știi că ceea ce trăiești în clipa asta
 depinde de întâlniri întâmplătoare? Peste ani,
 clipa prezentă va fi, la rândul ei, o uitare întâmplătoare.

Pe unda sufletelor pereche, umbrele sunt îngeri,
 când ele nu mai sunt locații în materie, își caută alți
 timpi,
 îngeri care aşteaptă cuminți regăsirea, reîntâlnirea cu noi.

Nimic aici, doar tăcerea ce curge din bolți...

Atât de aproape și totuși departe

Privesc uluită spre tine.
 În fiecare noapte
 creștem, ne înăltăm,
 tot mai mult,
 tot mai aproape,
 tot mai departe...

Până la Cer,
 dincolo de albastrul cerului,
 dincolo de albastrul cerului
 străbatem visul.

Din taina urzită în noapte
 mă întorc în visul meu risipit.

Intru în inima ta
 cu rodiile coapte de lumina soarelui -
 simfonii de culori, miresme și gânduri!
 Doar luna, rotunda lună,
 se ivește printre norii răsfirați de vînt.

Doar luna, rotunda lună,
 ne luminează visul plutitor
 pe râul ce ne tulbură elegia peste măsură.

Doar luna, rotunda lună,
 ne-ngână șoaptele
 prin ramurile bătrânlului rodiu înflorit.
 Totul e soartă, totu-i suspin, clipă.
 Totul e un început nesfărșit.

Totul e căutarea îndelungatului ecou,
 tot mai aproape
 de tine, de mine, de noi.

Tot ce-a trecut se continuă-n vis.
 Atât de aproape și totuși departe!

Mă cauți, te caut
 prin adâncă privire
 oglindită în apa din noi...

La capătul timpului
 suntem noi -
 departe de zile,
 departe de luni,
 departe de ani,
 pe drumul înspre Lumina Veșnică.

Poezie

Irina Lucia MIHALCA

Barierele

Învelit de albastrul cerului,
visul nu are bariere.
Dincolo de albastrul cerului,
visul nu are bariere.
Şi-atunci barierele cine le-a trasat?
Frontiera
a împiedicat dorinţa călătorului.
Obstacolele
au împiedicat dorinţa de a se înălta.
Mai aproape de tine, mai aproape de mine
" Iar degetele mele,
de departe, se vor împletei în părul tău "- Ismail
Kadare
Oamenii sunt pereni,
din seva lor vor renaşte noi forme luminoase!
Muşti din azur. Pe un bob de grâu,
roua a impregnat rugăciunea sufletului,
Prin timp, ecoul străbate dorinţa albă a iubirii.
Paşii tăi spălaţi de valuri am să ţi-i îmbrac în flori,
flori ce cresc pe aceste maluri!
În fiecare, omul îşi lasă bucăţi din suflet.
Printre clipele trecătoare, mesageri ai luminii
ne însoţesc, prin viaţă.
Să-i înțelegem frumusetea!
Speranţa e în fiecare iniţială,
în semnele presărate
pe aleile pe unde paşii ne poartă,
în mugurii înfloriţi de cuvinte-lumină.
Sufletul ţi-a rămas agătat, undeva, între tine şi
cer.
Ninge iubirea,
acoperindu-ne inimile cu fulgi mari,
printre hainele parfumate simţi intensa trăire,
printre sincope, doar regăsirea trupurilor.
Astăzi, o parte din tine s-a risipit undeva.
Şi ieri cum te-ai simtit?
Mai aproape de viaţă, mai aproape de moarte,
Mai aproape de tine, mai aproape de mine,
În paşi de dans
- prin timp înlanţuiti valsăm,
zâmbind, într-un balans continuu treci prin viaţă.
Mai aproape de viaţă, mai aproape de moarte,
Mai aproape de tine, mai aproape de mine,
Ne separăm de lume,
alegem culorile, ne pictăm tabloul.
Nu-ţi fie frică, ia-mă de mâna, iubeşte clipa!
Într-un amurg al zeilor perisabili, al unei iubiri

În bătaia penitei

pierdute de destin,
dragostea biruie timbul și spațiul.
Într-un peisaj înghețat, povestea venită
din lumea reală și vie
aduce fiorul iubirii eterne.
Rămâne aici doar până
ce-și duce la bun sfârșit legământul
Ceasornicarul timpului
Astăzi, marți, de dimineață, pe strada mea,
la o tarabă a apărut un personaj fără vârstă.
Purta o pancartă Repărăm, pentru o zi, timpul
ceasurilor,
drept plată, ultimele nouă secunde!
(pe masă diverse obiecte împrăştiate
străluceau în raza oglinzi)
Grăbiți oamenii trec mai departe, doar unii
schițează un mic zâmbet: Hm, ciudat reparator,
insolit afiş!
În drum spre școală, un copil se opri. Se uită,
întrebă curios,
întinzând ceasul primit cadou, cu o zi înainte:
Pentru o zi, ce timp îmi puteți repara?
Depinde ce vrei! Un timp prăfuit, un timp înghețat,
un timp diferit, un timp atârnat înainte, un timp
înapoi,
un timp paralel, o buclă de timp,
jumătăți sau sferturi de timp, fantome de timp
măcinat?
Un timp în avans cu zece ani!
și, astfel, prin timp, o zi, dispăruse...
Cu părul în vânt, o Tânără suplă a trecut înainte.
Citind, se întoarse: De ce nu?!
Aş vrea să primesc un timp diferit!
întinde ceasul-brătară și-n alt timp intră...
A trecut și-un bătrân, ce greu își târși anii mulți,
privind aşeză pe tarabă vechiul ceas
și-n jumătăți de timp, pentru o zi, el fugi...
Întâmplarea făcu, ca pe lângă pancarta postată,
să treacă și-un om singur,
cu privirea rătăcită. Vag, gândul îi încolții:
Un timp, un timp paralel să primesc!
Ceasornicaru-i zâmbi, tacut îi luă ceasul
și, astfel,
între tristețe și soare,
prin ritmuri mareice, omul trecuse...
... spre seară își strânse afişul, taraba cu piesele
timpului,
știa sigur, a doua zi, de la fiecare,
în dar va primi nouă prețioase secunde,
cadrane de vise, imagini, cu migală fixate prin timp.

Poezie

În bătaia penitei

Andrada KESZEG

Iarna

Ieri, cerul senin, curat,
Azi văzduhu-i înnorat,
Așteptând să vină iarna,
Zilele trec de-a valma.

Iarna vine-n graba mare,
Zăpadă aşterne la picioare,
Satele acum sunt liniştite,
Parcă ar fi adormite.

Din văzduh, plăpânzi, pufoşi
Cad fulgi mici şi scânteiosi,
Azi încet, mâine mai tare,
Covor alb e la picioare.

Gerul vine de la munte,
Gheăţă au brazi pe frunte,
Iarna mândră se arată,
Apa a îngheţat toată.

Doar copiii-s bucuroşi,
Merg la săniuş voioşi
Şi cu toţii se-ntrec de zor,
Iarna-i bucuria lor.

Andrada KESZEG

Primăvara

Ieri, cerul cernit, înnorat,
Azi văzduhul e curat,
Așteptând să vină primăvara,
Zilele trec de-a valma.

Primăvara vine-n graba mare,
Iarbă aşterne la picioare,
Pădurile acum sunt liniştite,
Câmpurile sunt fericite.

Şi pe ram, plăpânzi, sfioşi,
Apar muguri mici şi scânteiosi,
Azi încet, mâine mai tare,
Haină verde, lucitoare.

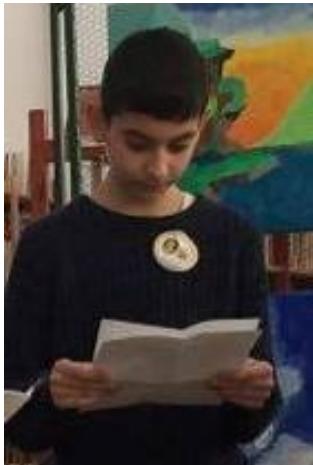
Soarele vine de la munte,
Floricele au copacii pe frunte,
Primăvara mândră se arată,
Câmpia a înverzit toată.

Şi copiii-s bucuroşi,
Aleară pe câmp voioşi
Cu toţii se-ntrec de zor,
Primăvara-i bucuria lor.

Poezie

În bătaia penitei

Mario Marco MIHĂILĂ

Cântă păsărelele

Se aud pe-nalții pomi
Cum cântă păsărelele
Și spun rândunelele
Hai să dormi!

Frumosul sunet de pe ramuri
Este chiar al turturtelelor,
Pe loc adorm petalele viorelelor
De la darurile păsărelelor.

Melania Rusu CARAGIOIU

„DE MIC COPIL PĂDURI CUTREiERAM”

Trăit-a pe acest pământ
Un lujer mic de floare
Fugea cu buclele în vânt
Și surâdea în soare,

Vorbea cu toate, întrales
Pe limba lor ciudată
Ele- șopteau c-au înteles
De fiecare dată

Și gâzele și moși bondari
Și culbecii cu coarne
Și flori albastre, nuferi mari
Râdeau , să se răstoarne...

Dar cel băiet crescă ușor
Zeifir de primăvară
Lângă „conacul” cu pridvor
În cel capăt de țară.

Și-acma-l chemau depărtări.
Nu mai era de-o schioapă
Și ochii lui cătau spre zări
Spre visele ce-adapă.

Vacanțele erau un semn,
Codrul era aproape,
Dorul de ducă un îndemn
Spre irizări de ape.

Cântec dulce ca de basm,
Vrăbiuțe drăgălașe,
Scot sunete golașe
Compunând al serii vals.

De taină nimic nu e mai plin
Ca al păsărilor sunet divin,
Pe-al primăverii portativ sfânt,
Dansul serii pe pământ.

Codrul cel fâlnic îl chema
Sub poala lui cea verde,
Iarba covor îi impletea
În umbra ce se pierde

Mergea gândind la ce-i frumos
Urcând către izvor
Iar vântul fluiera voios;
Păsări oprind din zbor.

Și pasul când îl înturna
Mai plămădind un vers
Iar lângă lac se aşeza
Gândind la-al vremii mers.

Odată visul împletit
Cu dorul către lume .
Acel Făt, cel Frumos ursit
Pleacă spre soare-apune.

Multe-a văzut în calea lui
Și saltimbanci și stele
Dar dorul cald al codrului,
Potecile cu iele ,
L-au tot chemat la ele iar
Și sufletu-i era de jar
L-ademeneau
codrii străbuni
Un lait motiv, spre ei, spre lumi.
St. Constant, ianuarie 2017

Poezie

Melania Rusu CARAGIOIU

Grupaj de poeme inspirit din profunzimea Cântării biblice

1. CÂNTECUL DRAGOȘTEI

Văd umbra vântului și urma sărutărilor lui;
Sunt viorii ca amurgul cel rar.

Frunzele arborelui de smirnă au scris
în cetină numele tău;
Picioarele ciutelor sar peste el
și botul lor adulmecă spre chemarea firii.

Aburii vântului nu-mi pot da bucuria de tine;
Roua ierburilor mi te amintește, iubitule !

Lumina mea e frumoasă !
Ea răstălmăcește covoare și corturi prințiere.

Sunt albă, atinsă de aripa morții,
Sunt neagră de tăciunile deșertului.
Sunt alungată să păzesc clipa deschiderii
florilor din oază.

Neacșultarea mea m-a pedepsit căci am rătăcit
la amiază,
Am rătăcit în asfințit pe colinele verzi,
Să te găsesc,
Ademenindu-te de la mioarele tale...

Dar, vai, zâna cea frumoasă
își paște ieziile aproape de turmele tale !

Se făcea că
un car de aur, trimis de un faraon, a luat-o.
Caiii își scuturau în coamă șiruri de perle și
zale de aur.

Zânei i-au rămas numai boabele roșii ca de sorb
și căușele cu stropituri de aramă și argint.

2. FLUIERE

De ce nu-mi vii iar iubite ?
Fluire se aud peste munți;
Amuțesc prin văi...
Căprioarele neliniștite își ridică atent urechile,
Întorc botul spre soare :
Dintr-acolo vine el...
Cântă un cântec de dragoste:
„ Vino, o, frumoasa mea iubită,
„ zăpezile s-au stins,
„ ploile au stat,
„ rodul păntului a făcut scut,
„ cuiburile sunt pline de pui...

În bătaia penitei

„ Ieși să mă întâmpini,
„ nu mai sta în umbra perdelelor,
„ după zăbrelele casei !
„ Mireasma viței înflorite te-a adormit ?

„ Nu auzi glasul porumbeilor sălbatici
„ certându-se cu vulpile sărete,
„ care-și sapă vizuini sub vie ?

Și cântecul s-a auzit până la alungirea umbrelor,
până la adormirea turmelor,
până la ora când pasc puii de cerb.

Munți, apropiați-vă, pentru o clipă doar !
Aș vrea să-l văd pe mire,
Să-i mângâi pletele răscolate de vânt,
Să-i port o clipă mielul pe care îl duce pe umeri.

Covor de flori înmiresmate, furați-l
și aduceți-l mie,
o clipă, doar...

Am cusut un ștergar pentru fața lui,
Am frământat o turtă îndulcită cu miere,
Am cules mere pentru cidru,
Și casa s-a învârtit mereu după soare,
De nu mai știu, câte ori,
Vântul a uscat cămășile întinse pe iarbă,
Râul s-a tulburat în altă cascadă,
Porumbița și-a săpat alt cuib în unică stâncă
Și căprioarele vin să mă întrebe de tine...
Le pare rău de singurătatea inimii mele...

3. MĂNGĂIEREA SOARELUI

Sub mângâierea soarelui înălbeam pânza;
Vălătuci cu ferestre colorate se ridicau în mingi rotunde;
Căutam să le citeșc în preziceri,
dar în jocul lor se spărgeau,
unul după altul...
Trilul turtuelelor îmi vorbeau tot despre frumosul meu...
Îl vedeam săltând peste pajiştea cu flori,
cu mieii și mioarele lui.

De acolo îmi făcea semne...
Apoi, se făcea că se înserasse...
A venit fără pași până la zăbrelele ferestrei...
Se uita la mine...
Cântă iar despre viile înflorite,
Despre timpul cântării, care a venit...

4. MEREU ÎMI SPUN

Mă surprind amintindu-mi de tine...
Soarele nu și-a mișcat arcul lui cald
Decât o pătrime de ceas.
Mi se pare că este un timp nefiresc,

Poezie

În bătaia penitei

Nesfârșit de lung,
Fără dragostea mea.

Ai zburat din brațele mele;
Îmi era teamă să te rețin,
Așa pură și albă...

Acuma mi-au rămas:
Zâmbetul tău fericit,
Privirea ta cu irizații aurii,
Culcușul cald din perna brodată de mama...

Aștept cu sufletul strâns în chinga nerăbdării
Întoarcerea zeiței mele.

Ai luat cu tine o parte din mine;
Cea mai bună ...
Mi-au rămas gândurile,
Neastămpărul
Și dorul infinit de ființa ta !

De ce te-am lăsat să pleci ?
O clipă îmi este prea mult fără tine;
Tentaculele dorului îmi taie rațiunea;
Îmi afund capul în căușul pernei,
Adulmec ca un câine perdeau atinsă de mâna ta;
A rămas în ea un strop de viață
Care-mi emană
Ceva din adierea ta parfumată...

Și lucrul pe care îl coși
Te oglindește pe tine...
Semeni atât de bine
Cu jocul lui primăvaratic de flori...
Lujerii ei te caută prin mine;
Au și ei nevoie de gingăcia ta.
Te-ai auzit când spuneai despre ei cuvinte frumoase.

Te urmăresc , în gând, în căile tale
Ajutându-te să nu te pierzi.
Pasul tău de gazelă îmi sună ca o șoaptă;
Vocea ta este o melodie învăluitoare,
Părul tău cu șuvițe de paloare
Mă fac să-l alint cu sfială,
Mătasea bluzei tale îmi este dușman;
Nu vreau ca ea să te măngâie, nici să te atingă !

Vino, iubita mea, înainte ca soarele să apună,
Să privim înlanțuiți înserarea,
Să bem amândoi din pocalul bucuriei
Și mereu să-mi spuni
Că nu mai vrei să pleci ...

5. LUNA PLINĂ

Noaptea am întins mâna spre așternutul lui.

Dar el nu era.
Luna plină m-a sfătuit să mă scol,
Să-l caut...
Și am plecat...
Am întrebat firele de iarbă,
Bradul înalt,
Puii de veveriță,
Cărarea cea șerpuitoare,
Lupul fără dinți, care stă de pază la turme,
Dar nu l-am găsit pe iubitul meu.

Am străbătut codrul cel des,
(ca pieptenele de des)
Și căzând la pământ am adormit.

M-am deșteptat sub sărutările iubitului meu.
Mi-a șoptit: „dormi !” și m-a legănat.
Privighetori cântau...
„ Nu fremătați ramuri,
„ Nu alergați nebunește, gazele,
„ Lună, nu arunca săgeți ascuțite,
„ Munte, nu vă mai bateți „în capete,
„ Să nu treziți dragostea...”

6. VOI BATE DIN PALME

, Vom merge în cetate.
„ Voi bate din palme și se va ivi o caleașcă.
„ Iată-o, vine într-un nor de fum cu miresme de brad.
„ Alcătuită din coji de alune,
„ Din aripi de fluturi, cu legături din fire de argint
răscutit.

Abia atinge pământul.
Telegarii au aripi la picioare.
Au pe frunte stele acoperite cu paftale de agint.
Ca gândul zboară spre cetate.
Ca nevăzute porțile s-au dat în lături.
Caleașca s-a topit

„ Noi stăm în mijlocul mulțimilor.
„ Toți sunt fericiți.
„ Au brațele încărcate, buzele roșii, ochii strălucitori
și inima bună...
„ Am cumpărat rodii, faguri albi,
și fiere de iederă.
„ Iedera e pentru mine răcoarea, sora de așteptare,
„ Firul care aidoma mie nu trăiește fără să
așeze capul pe un umăr...
„ Dragul meu a cumpărat un leagăn, pentru copil,
„ Un coș pentru zmeură.
„ Și sare.
„ Sare pentru ca dragostea noastră să fie cu gust.

„ M-am îndepărtat și am bătut din palme,
„ Dar vraja dispăruse...

Poezie

„Am plecat amândoi, înlănțuiți...

„Minune !

„Afară din cetate ne aştepta rădvanul
și caiii îneșeuți...

7. IUBITA MEA CU OCHI DE FLORI

Iubita mea, cu ochi de flori,
Brațele tale mă înconjoară în catifeaua bujorilor
albi.

Îmi așez capul pe pieptul tău plin de roua
magnoliilor

Și mă ânvălu în scânteierea părului tău.
Îmi zâmbești cu buzele ascunse în potirul
trandafirilor

Și râzi de fericire apucând cu dinții luminoși un
grâunte de stea.

Aruncă-ți la pământ greutatea colierelor
care-ți acoperă mătasea gâtului
Grădina mea, te voi păzi de lăcomia căprioarelor,
De păsările cântărețe,
De umbra veverițelor ce fură pentru o clipă
lumina ;
Te voi păzi de toate, prin scutul pieptului meu
Și te voi înveli cu florile credinței, iubirii
și neșovăirii mele...
Încetați, voi, păsări, ciripitul vostru gălagios,
Oprește-te izvor, o clipă, doar,
Până adoarme iubita mea !

8. MIREASA MEA

Iubirea mea îți desăvârșește trupul.
Ți-l simt ânvăluit în miros de fraged,
De muguri ai primăverii.

Fragilitatea mărgăritarului tău
Mă face să treser,
Ești atât de castă.

Îți fluturi yălurile ca pentru apărare,
Dar iată, ai uitat de ele...

Acum ai plecat cu inima mea.
Genele tale au chemat-o...

Ea s-a supus ascultătoare;

Acum atârnă ca un ceas în bucla părului tău.
Mireasa mea,

Dragostea ta este neprețuită;
Nici vinul, nici ploaia de vară
Nu-mi sunt mai dorite ca tine.

Când îmi vorbești, râd ca un copil dezmirdat.
Mă ascund la pieptul tău

Să mă îmbib de mirosul proaspăt al hainelor tale,
De mirosul tinereții tale,

Pe care o râvnesc ca pe o grădină,
Unde eu sunt stăpânul.

Grădina mea cu izvoare fermecate,
Cu pomii încărcați de fructele în pârgă,

În bătaia penitei

în floare, în muguri...
Te mlădii ca o trestie mirosoitoare,
Invăluită în hlamida pletelor tale
cu miesme de nard și aloe.

Cât de visător vin la grădina mea !

Vin cu pletele în vânt,
Alergând mai repede decât elanii,
Aduc ferbințimea soarelui,
Suflarea curată a mioarelor,
Mireasma poienelor,
Cântecul fericit al vietărilor pădurii,
Freamătul rămurelelor în briza de seară...
Așteaptă-mă iar și iar, mereu,
Totdeauna, mireasa mea !

9. PESTE STRATURILE DE FLORI

Ti-ai pus capul pe pieptul meu,
Întrebându-te la ce mă gândeam.
Ce gând ar mai îndrăzni să mă împresore
Când tu ești lângă mine ?

Pătruns sunt de iubirea pentru tine.
Deși ești aici, eu te văd pretutindeni.
Ești zâna zorilor invăluită în voaluri violete,
Părul, până la glezne, îți este răzlețit de boarea
vântului.

Simt gelozie când zeifirii îl sărută.

Când râzi gingăș de îndrăgostiea turturtelelor,
Șiragul dinților tăi este neprețuit de alb și de scump.

Perlele pălesc la gâtul tău și
Podoabele din urechile tale își pierd strălucirea.

Din ce flori ti-ai luat rumeneala buzelor ?
Unde ai găsit razele diafane pentru a-ți lumina obrajii
?

Noaptea ursitoarele vin și te împodobesc...
Ca o gazelă ești sprintenă !

Ca o albină simți datoria casei !
Și toate le orânduiești !

Dar,

Rostul frumuseții tale e mereu același !
Mâinile tale sunt mai plăcute decât cupele crinilor,

Gâtul tău este ca un pocal de fildeș,
Încrustat cu alb și lăncișoare.

Voioșia ta o întrece pe a păsărilor,
Glasul tău are catifelarea chemării duioase
a vietărilor pentru puții lor.

Cântecul tău răsună peste straturile de flori.
Florile întorc capul după tine,

Se înnalță să te vadă,
Îți oferă brațele încărcate de mireasmă;
Îți dau să bei din potire dulcele ascuns...

Laval, 2013

Romulus FRÎNCU

PORTUL POPULAR DIN BĂUȚAR ȘI BUCOVA

Granița administrativă a Țării Hațegului a trecut, pe vremuri, mult dincolo de Poarta de Fier, până la Băuțarul de Jos. Portul popular din această parte păstrează piese comune atât din portul popular de la bazinele Hațegului, cât și din portul bănățenesc de pe Valea Bistrei cu toate elementele sale constitutive, scos în evidență prin câteva piese, mai ales prin originalul opreg cu fire, „leitmotivul” portului bănățenesc. Nota dominantă aici ne este dată de portul femeiesc. Trăsăturile lui esențiale sunt specifice portului din Banat: ceapă cusută cu bircă 1 și mărgele; cămașa cu tablă 2 sau blană și tăieturi 3 (ajur) la mânci; și opregul 4 cu fire.

Portul bărbătesc păstrează, și el, câteva piese comune cu cel din Țara Hațegului. Elementele decorative, linia, croiul, culorile, toate împreună trădează, însă, înclinarea spre ornamentica exuberantă a portului din Banat.

Femeile aşezau un şerc (cerc) din sârmă, înfășurat în pânză albă peste pieptănătură, pe care o acopereau cu ceapă (şeapă), bonetă rotundă împodobită cu motive geometrice în culori vii, uneori și florale, cu aplicații de mărgele (fig. 1, 2). Femeile tinere au purtat chișchineu cu şocoț, năframe cu ciucuri, în culori vii, roșii, galbene.

Caracteristica portului femeiesc era tabla sau blana lungă și lată, pe mâneca cămășii (fig. 3), ca și în regiunea pădurenilor formând, în această privință, o zonă comună. Dar nicăieri arta cusutului nu s-a impus cu piese atât de elaborate și artistice ca aici. Aceste table sau blanuri, asemănătoare cu unele mici tapiserii aplicate pe mânecele cămășilor femeiești, sunt adevărate compozitii măiestrite, susținute în culori sobre, în care câteva pete vii dau efectul pietrelor prețioase (fig. 4 și 5). Motivele compacte și de o aleasă cumpătare au fost armonizate spre a îmbina elementul geometric cu cel floral într-un desen simplu.

Poalele sunt, și ele, de o factură mai fină, cu ciurătură, surătură adică ajurul pătruns și în păturile țărănești, ajungând, mai ales în portul femeiesc din Banat, la o mare dezvoltare. Caracteristica principală a acestui port o constituie însă opregul cu fire, purtat în partea dindărăt (fig. 6) și cătrința, nelipsită portului femeiesc din aceste locuri.

Piesa cea mai decorativă a portului femeiesc este pieptarul de oaie, cusut pe de-a întregul cu pui de bircă și cu luna în spate. Elementele lui principale sunt: ciatura, sau șutora 5 în formă de floare cu patru petale, roata, o floare în formă de cerc și ochiul boului, în formă de inimă, cu vârful în sus. Întregul pieptar este acoperit cu elemente florale și tipice artei cojocarilor din aceste părți. Numai în spate se lasă un loc gol în formă de semicerc. Aceste cojoace, adevărate piese de artă ale cojocăritului local, s-au răspândit și în regiunea pădurenilor. Iarna se purta o subă 6 de lână albă, bogat ornamentată cu spirale cu șinor 7 negru, azi aproape dispărută.

Portul bărbătesc prezintă, și el, vădite influențe bănățene. Cămașa lungă până pe sub genunchi era, la cei tineri, cu guler înalt, plin de motive și ulșele, ochiuri, adică cusătură în ajur, părțile îmbinate pretutindeni cu cheie, o cusătură măruntă ce leagă piesele necusute laolaltă (fig. 7). Gulerul e prins cu ciocănel sau șocănel 8 cusut cu arnici negru de corpul cămășii. Gura de la pieptul cămășii și mâneca cămășii cu pumnași 9 sunt cusute cu ață albă, cu albiu și cu tăietură (ajur). Izmenele, la cei tineri, cu șocoț.

Peste cămașe se poartă o brășire 10 de lână, iar bătrâni poartă o curea sau proscă de piele lată de o șchioapă, un fel de laibăr 11 de lână ca un pieptar. Iarna se poartă subă săină de lână, iar în cap căciula bănățeană, cu vârful apăcat, cu cojoc alb, lung până în pământ; în picioare opinși și obele de lână, având sus o vargă, o dungă neagră și una roșie (fig. 8).

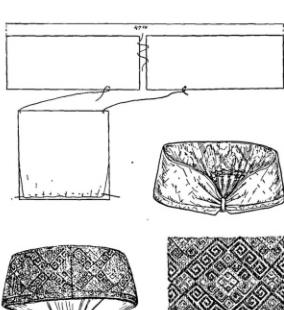
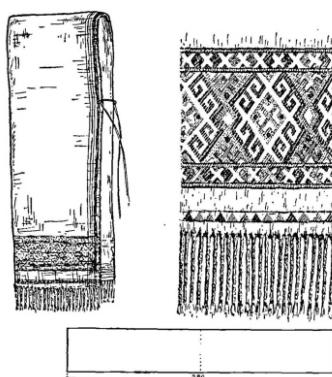
Atât bărbății cât și femeile poartă în aceste părți cășula (gluga), care are aici o mai mare întrebunțare și nicăieri nu prezintă o piesă atât de caracteristică portului ca în această zonă, unde chiar și elementele decorative sunt din cele mai dezvoltate și de o rară frumusețe (fig. 9).

Acesta a fost prezentarea portului popular din satele Bucova și Băuțar, care se mai menține și astăzi.

SURSA: Romulus Vuia, „Portul popular din Țara Hațegului” bazinul de la Hațeg, Editura Meridiane, București, 1962, p. 35-42, 46.

Note:

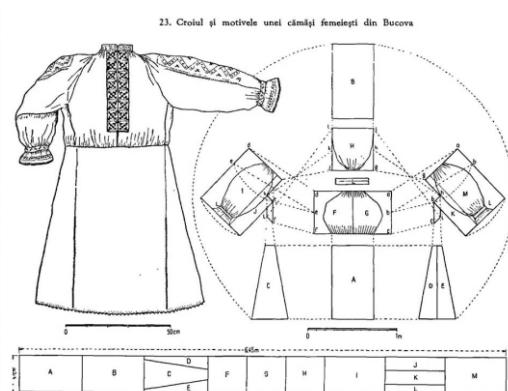
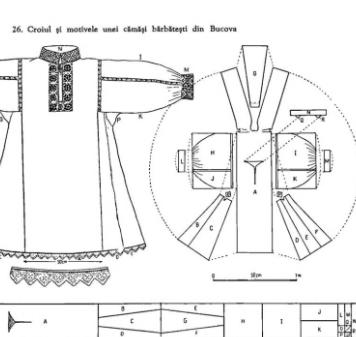
1. Lână mătăsoasă din comerț, folosită la ornamentarea cepțelor și pieptarelelor femeilor;
2. Cusătură largă de-a lungul mâncii iniei, numită și blană;
3. Astfel e numit ajurul. I se mai zice și ulșele, ochiuri, ciurătură, surătură;
4. Piesă de port purtată dindărăt, peste poalele cămășii femeilor. Are două părți: partea de sus e petecul de opreg țesut la război și bogat ornamentat, adesea și cu fire de aur și argint, și firele de diferite culori care atârnă de pe petecul de opreg;
5. Figură ornamentală a pieptarelor femeiești în formă de floare cu patru petale, asemănătoare cu ciutora, adică roata morilor cu ciotoră, cu turbină, având axa roții perpendiculară, iar ciutora, adică roata, orizontală, cu lopeți în formă de linguri;
6. Manta bărbătească, lungă până la genunchi, purtată iarna de bărbați;
7. Găitane de la marginea laibărului sau a șubei;
8. Cusătură măruntă făcută cu arnici negru, cu ajutorul căreia este prins gulerul, de corpul cămășii bărbătești;
9. Partea de jos, mai îngustă, a manșetei mâncii atât la femei cât și la bărbați, ornamentată cu cusături;
10. Cingătoare mai îngustă și lungă, țesută din lână la război, în diferite culori, cu care se încing femeile, peste brâul mai lat;
11. Îmbrăcăminte groasă de iarnă, croită din șubă, pânura de lână. Laibărul femeiesc este mai scurt, până la talie, iar cel bărbătesc e mai lung, până pe la genunchi. Laibărul e ornamentat la guler și margini cu găitane de diferite culori, numite bârnași.

24. «Table», cusături late de pe minciile cămășilor din zona Bucova-Bougar. (Colecția Muzeului Etnografic al Transilvaniei din Cluj)

25. «Table», costum femeiesc de pe minciile cămășilor femeiești din zona Bucova-Bougar. (Colecția Muzeului Etnografic al Transilvaniei din Cluj)

Melania Rusu Caragioiu,
după presa vremii

IARĂȘI DESPRE BANAT-ROMÂNIA

RĂSCOALA LUI HORIA; CURS DE ISTORIE LA SORBONA.

Într-un articol din Revista „Familia” Nr.8, din anul 1884 aflăm o relatire emoționantă care confirmă răsunetul extraordinar pe care l-a avut în Europa Răscoala lui Horia, Cloșca și Crișan și adeziunea și compasiunea altor popoare la cauza dreaptă a acestei răscoale a Românilor din Ardeal.

Presa vremii spune „La 100 de ani de la Răscoala lui Horia și Cloșca (l-au omis pe Crișan), la Sorbona, Alfred Ramboud a ținut un șir de lecții despre această mișcare națională. A expus mersul revoluțiunilor și a făcut să răsară în fața auditorului scene epice ale luptelor române. Aceste lecții au strâns un viu interes”---

SERATĂ MUZICALĂ LA TIMIȘOARA

Ar fi interesant de a fi adunate încă un tot unitar toate materialele apărute în presa vremii, privind activitatea „Reuniunii române de lectură” din Timișoara. Unele materiale s-au scris, dar nu au înglobat nici toate stirile din presa bănățeană existentă aci, nici știri din alte periodice apărute în țară și care acordă multă atenție acestei societăți de cultură bănățeană, românească. Un articol din Revista „Familia” Nr.8 din anul 1884 aduce la cunoștință că în acea perioadă există în Timișoara și un cor de femei și un cor mixt, care avea în repertoriul său piese corale românești și clasice. Cităm din text: „Reuniunea română de lectură din Timișoara-Fabric, a improvizat la 17 februarie... o serată cu dans în localitățile (localurile, nn.) sale, care a reușit f. splendid. Cu această ocasiune D-na Alexandrina Opris a executat „Cântecul păstorului” de Schipeh Fr. Iar Aurelia Pop câteva cântece românești. Corul de femei și corul mixt au cântat două piese noi”

DIN ISTORIA MEDiCINII LUGOJENE. „Calendarul Românului”, 1893, Biblioteca Județeană Timiș, Timișoara, Secțiunea „Fond Tradițional”.

Pentru părul cărunt, cel mai indicat remediu: „întăritorul de păr, sicilliah, care nefiind o vopsea, redă culoarea originală a părului, chiar dacă a fost complet încărunțit. Nu lasă pete pe piele și nici pe vestimente. Se folosește odată pe zi. Ludovic Vertes, Apotreca „La Vultur”, Lugoj. (Se pare că acest remediu este strămoșul regeneratorului de păr, care se găsește azi în farmacii. nn.)

CÂTE CEVA LEGAT DE TARIFELE POSTALE

Pentru serviciul telegrafic, Cităm: „Cuvitele din telegramă pentru Europa, nu e admis să fie mai lungi decât de 15 litere. Pentru mesaje în afara Europei să nu fie mai lungi de zece litere. Pentru restul se socotesc un cuvânt „nou”. Numerele scrise cu cifre se socotesc cuvinte. O grupă de cinci cifre formează un cuvânt. Literele sau cifrele izolate se consideră un cuvânt.

ZICĂTORI. POVEȚE

-Să stai lângă maistru ca să-ți facă un lucru de treabă !

-Numără sptămânilile până la scadențe, ca să vezi cum stai.

-Ca să aperi legumele menite a-ți face semințe, pune în apropierea lor câteva semințe de cânepă. Miroslor lor alungă fluturii.

CELE 10 PORUNCI ALE ASIGURĂRII (Calendarul românului, 1889, după „Der Oeconom”, 1889.

B.J.T., Timișoara)

- Asigură-te contra focului, contra trăsnetului, asigură tot ce ai ca să nu rămâi la sapă de lemn
- Nu asigura mai mult decât ai.
- Nu asigura mai puțin decât ai.
- Nu declară inexactități ca să nu dai ocazie unor procese care-ți afectează bunul renume.
- Să-ți îndemni pe deaproapele tău să se asigure, ca să nu cadă asupra ta întreținerea lui.
- Asigură-ți recolta, fiindcă o recoltă pierdută te poate face cerșetor.
- Asigură-ți viața, fiindcă nimeni nu știe ceasul morții sale.
- Să nu te îndoiești de eficiența asigurării și mai ales să nu-i determini pe alții să se îndoiască.
- Nu te scumpi la cheltuielile de asigurare.
- Să privești cheltuielile de asigurare ca pe cele pentru hrană și îmbrăcăminte.

Cascada Bigăr
Foto: Simona Peronela Mîțu

Ion TURNEA

Localitatea Peștere, suprafață, așezare, vecini

Peștere este un sat situat în partea de nord a județului Caraș Severin în Culoarul Timișului la poalele vestice ale munților Poiana Ruscă.

Acest sat aparține teritorial și administrativ de comuna Constantin Daicoviciu, comună situată în extremitatea nordică a județului cu dezvoltare pe axa NE – SV, pe raza de polarizare a Municipiului Caransebeș, al doilea oraș ca mărime al județului Caraș Severin. Comuna este compusă din șase sate: Constantin Daicoviciu (Căvaran) reședința comunei, Zăgujeni, Prisaca, Mâtnicul Mare, Peștere și Maciova. Această comună are suprafață administrativă totală de 13.022 ha, 4.633 ha suprafață agricolă iar 8.389 ha include fondul forestier. Comuna Constantin Daicoviciu este străbatută de drumul european E 94 (București-Timișoara-Belgrad), precum și de drumurile județene 16 și 19. Paralel cu drumul european trece și magistrala feroviară București-Timișoara. Suprafață totală ocupată de satul Peștere în raport cu suprafața comunei Constantin Daicoviciu (Căvaran) este de 169,78 ha, suprafața zonală a locuințelor și a grădinilor este de 49,52 %, suprafața zonală unit. util. publicului 2,60 %, suprafața zonală prod. dep. g.c. 4,65 %, suprafața zonală verde dedicată sportului este de 2,00 %, suprafața circulație rutieră 23,16, % iar suprafață pentru circulația feroviară nu există.

Satul Peștere, o frumoasă așezare înființată pe o colină, își are hotarul peste dealuri cu livezi de pomi fructiferi și la ses până în hotarul satului Prisaca.

Sinova și Valea Caprei sunt afluenți ai râului Timiș ce mărginesc satul, Sinova înspre răsărit (est), iar Valea Caprei spre apus (vest).

Localitățile vecine satului Peștere sunt Prisaca și Mâtnicul Mare la sud, la răsărit (est) se învecinează cu Maciova, la apus (vest) cu Căvăranul numit ulterior Constantin Daicoviciu după numele istoricului Constantin Daicoviciu iar în partea de nord limita satului Peștere este dată de dealurile piemontane ale Masivului Poiana Ruscăi.

Față de Municipiul Caransebeș, satul Peștere, situat pe malul drept al râului Timiș, se află la o distanță de 20 km.

Spre localitatea Peștere se poate ajunge de pe drumul european E 94, din dreptul localității Constantin Daicoviciu, pe un drum împietruit DJ 680. Peștere se află la o distanță de aproximativ 3 km față de comuna Constantin Daicoviciu.

Alte traseuri prin care se poate ajunge în frumoasa localitate montană Peștere se află între Municipiul Caransebeș și orașul Oțelu Roșu, prin satele Obreja sau Iaz. Între comuna Obreja și satul Peștere este o distanță de aproximativ 8 km iar traseul este următorul: Obreja Ciuta Maciova Peștere. Între satul Iaz ce aparține teritorial de comuna Obreja și satul Peștere este o distanță de aproximativ 7 km iar traseul este următorul: Iaz Ciuta Maciova Peștere. Între localitatea Maciova și Peștere este o distanță de aproximativ 2 km.

Satul Peștere este avantajat prin situația lui într-o zonă mirifică, pe un teren înalt, o colină împodobită de livezi și de păduri, o colină înmiresmată de apele repezi și cristaline, o colină străjuită de munții pe chipul căroruia citești înțelepciunea eternității.

Relieful localității Peștere

Relieful este acea oază de lumină înveșmântată în fericire care îți îmbogățește sufletul. El este acela care pictează fața naturii prin formele sale. Formele de relief sunt de fapt o neregularitate a suprafeței pământului, rezultat al interacțiunii agenților geografici interni și externi. Datorită acestor neregularități a suprafeței pământului au apărut munții, dealurile, colinele. Munții nu sunt altceva decât ridicături a scoarței pământului, de obicei stâncoase, depășind înălțimea de 800 de metri. Dealurile sunt văzute ca forme de relief

pozitive ce prezintă o ridicătură a scoarței pământului mai mică decât muntele dar mai mare decât colina ce poartă adesea denumirea de colnic sau delușor, substantiv derivat cu sufix diminutival de la termenul deal.

Natura însuflătoare prin formele variate de relief este singura pictură ce a atins perfecțiunea. Doar câteva scânteie colorate au fost aruncate peste formele de relief adâncite în ochiul senin al naturii pentru a-i anima acesteia întreaga ființă. Albastrul orizontului se pierde în verdele munților, în verdele dealurilor, al colinelor alimentat de păduri, de plante. Din când în când verdele vieții este încondeiat cu linii albastre ce curg luminate de galbenul astrului ceresc. Arămiul este acea pată de culoare ce înveselege pictura în amurg de toamnă.

Localitatea Peștere fiind aşezată într-un loc muntos din Banat, pe un teren înalt, are bucuria de a fi luminată de cea mai mirifică forme de relief, colina.

Apele limpezi răcoresc fața colinei pe care se odihnește satul Peștere, sat scăldat în păduri și livezi. Pădurile adăpostesc copaci puternici ca oamenii locului în timp ce livezile sunt împodobile de aroma vieții de vie sau a pomilor fructiferi precum cireșul, caisul, mărul, prunul, piersicul, părul.

Relieful satului Peștere ca de altfel și înregiile comune Constantin Daicoviciu este constituit în general din roci friabile care favorizează o intensă eroziune și de aceea densitatea fragmentării este mare. Ea are valori cuprinse între 0 și 14.5 km/km². Zonele cu cea mai mică fragmentare a reliefului din comuna Constantin Daicoviciu sub un km/km² sunt situate în perimetru satelor Maciova, Mâtnicu Mare și bineînțeles Peștere.

Satul Peștere este situat pe malul stâng al Timișului. Râul Timiș are pe malul stâng terasele mai extinse.

Zona de lunca cu terasele Timișului a comunei Constantin Daicoviciu cuprinde un teren cu pantă lină spre Timiș, în general înălțat, cu gradul de fragmentare mult mai redus decât a zonei prezentate anterior. Pe malul drept al Timișului terasa se termină spre luncă brusc. Pe malul stâng, terasele sunt extinse. În cadrul teraselor sunt cuprinse satele Mâtnicu Mare, Maciova și Peștere după cum am mai amintit.

Peștere, localitate mândră din Banat, se bucură de diversitatea formele de relief. Așezat pe o colină, formă de relief încântătoare este străjuit de alte forme de relief mărete, dealurile piemontane ale Masivului Poiana Ruscăi.

Ion TURNEA

FIUL CLOPOTARULUI

= Povestire =

Cu zeci de ani în urmă, cum intrai în Bolvașnița, prima casă ce te întâmpina era a clopotarului Pavel Opruț. Povestea lui mi-a povestit-o bunicul într-o seară friguroasă de iarnă.

Clopotarul era un om cu frica lui Dumnezeu. Se căsătorise de Tânăr. Soția lui i-a dăruit un copil, dar ea mai avea și o fată dintr-o căsătorie anterioară. Era mai mare decât Pavel cu nouă ani. Dar nu avea mare importanță acest lucru. Pavel era un Tânăr fără situație

materială și se mulțumea cu o văduvă frumoasă și cu o zestre măricică pe deasupra. Mai avea și un sprijin de acum la casă, căci avea cine să-i gătească și lui o mâncare caldă, să-i spele sau să-i coase câte o țoală și mai putea să schimbe și el câte o vorbă la vreme de singurătate, bucurie sau supărare.

Pe Mihai, băiatul lui, l-a deprins încă din pruncie cu munca. Știa Mihai să îngrijească de animale și păsări. Din primăvară până toamna târziu păzea oile și vacile. Mai dădea câte o fugă și la holdă să ajute la coasă sau la polog când găsea câte un vecin amabil ce se oferea să grijească și de animalele lui, urmând ca la rândul său să-i întoarcă serviciul.

Mihai nu se simtea iubit de mamă și suferea enorm din această pricina. Într-o iarnă s-a îmbolnăvit de friguri. Stătea ghemuit în pat și tremura. O vecină venită în vizită i-a plâns de milă.

- Săracul, cât este de bolnăvior, cât suferă!

- Nici nu moare, nici nu învie, a dat răspuns mama lui vecinei și au trecut la problemele lor, ca și când el ar fi fost un câine vagabond acceptat de o familie să-și ducă traiul pe lângă casa lor... Dar Mihai și-a revenit. Dumnezeu l-a ajutat. Dar despre credința lui în Dumnezeu o să vorbesc puțin mai târziu.

În alte rânduri sora lui primea bomboane sau ciocolată de la mama lor și la sfatul ei se încuia în casă și mâncă fără să-i ofere și frăților lui ei. Cât de mult se ruga Mihai de ea să-i dea și lui o singură bomboană, dar ea nu desculia ușa până ce nu le termină pe toate.

Bunicul lui însă îl iubea enorm. Îl chema la el, îl punea pe genunchi, îl alinta și îi spunea:

- Ti-a adus moșul ceva bun.

- Ce?

- Fragi.

Altă dată:

- Ce?

- Alune.

Și Mihai nu era egoist. Chiar dacă sora lui nu-l vedea îi oferea și ei din darul primit și nu doar ei și mamei, și tatălui, și pe bunicul îl întreba dacă vrea.

- Mănâncă tu, îi răspunde bunicul. Eu am mâncat destule astăzi la pădure.

Iarna dacă se întâmpla să rămână fără lemne pentru foc mergea cu tatăl lui în pădure. Și era foarte frig. El era desculț pe zăpadă, opincile îi erau păstrate doar pentru sărbători. Nu-și mai simtea picioarele și totuși nu se prindea de el niciun junghii, nicio degerătură. Iar cocia era săracă toată cărpită și nu exista dată să nu pocnească ceva care să necesite reparație și veșnică întrebare a lui Mihai din sufletul lui de copil speriat era:

- Și o să mai putem ajunge acasă, tată?

- Da, numai acu o leg și pornim pe dată.

Și o meșterea, și porneau și apoi iarăși, poc! o altă troznitură, și sufletul lui Mihai se făcea din ce în ce mai mic de spaimă.

Jucării nu prea a avut Mihai decât Egherișul ce-l mângea vara când se arunca în apa-i răcoroasă și se întreceea la înnot cu alți băieți de vârstă lui sau copacii stufoși din cimitir în care se ascundea când jucau ajumita. După jocul de-a ajumita în copaci din cimitir visa noaptea că-l fugăresc cei trecuți la cele veșnice, iar el nu-și mai putea mișca picioarele să fugă și se muncea aşa toată noaptea.

Bunicul lui era epitet la biserică și-l lua cu el pe Mihai în fiecare duminică la slujbă, cu toate că tatăl, clopotarul, nu prea era încântat de educația bisericească a băiatului. El era de părere că băieții trebuie să fie mai iuți din fire, prea multă bunătate le va aduce doar suferință.

Și Mihai iubea mult biserică. Nu concepea să nu ajungă la biserică în vreo duminică sau sărbătoare. El știa că acestea sunt zilele în care se întâlnesc cu Dumnezeu și nu acceptă nicio piedică. Odată mama i-a interzis să meargă la biserică deoarece era julit pe față, fiindcă a căzut de pe claiu cu fân, însă el s-a furisat și a alergat la

biserică unde s-a pătit într-un colț, ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu.

A luat bătaie în acea zi. Tot drumul de la biserică spre casă i-a fost acompaniat de o jordiță adusă de mamă special pentru el:

- M-ai făcut de râs în fața oamenilor cu înfățișarea ta, rostea mama și îl lovea.

- Dar Dumnezeu nu s-a rușinat cu mine, șoptea Pavel printre lacrimi, iar mama îl lovea și mai strașnic.

Sora lui se căsătorise Tânără, la doar cincisprezece ani și era cu șapte ani mai mare decât el. S-a căsătorit într-un sat de la poalele muntelui Semenic, Veredin, cu un Tânăr bogat. Și nunta a ținut două zile. Una din acele zile era duminică, iar Mihai s-a rugat de părinți să-l lase să meargă să spună măcar o rugăciune la biserică din sat dar ei nu se înduplaau. Atunci s-a rugat lui Dumnezeu cu multă credință:

- Tu ști Doamne că te iubesc și vreau să mă întâlnesc cu tine în cadrul Sfintei Liturghi, ajută-mă Te rog să Te întâlnesc și în această duminică, măcar o clipă.

Rugăciunea lui Mihai a primit răspuns imediat, căci părinții lui și-au amintit că au uitat cu o zi înainte, la biserică, materialul ce nașii l-au făcut cadou mirilor și l-au trimis chiar pe Mihaiță la biserică să-l aducă. Ce fericit s-a dus Mihaiță după material. Sfânta Liturghie când a pășit el în biserică era chiar în momentul prefacerii, momentul când pe altar se săvârșește jertfa euharistică. Cât de mult i-a mulțumit Mihai lui Dumnezeu!

După nunta dodei, căci aşa își striga sora, altă problemă. De câte ori mama gătea ceva deosebit îl trimitea pe Mihai la sora lui să-i ducă și ei din cele pregătite. Nu avea voie să-i ofere darul în fața socrilor. El se ducea acolo cu câte o poveste, că a uitat cum se țese pânza la război și că de acum el se ocupă de acest lucru și avea nevoie de îndrumare. Dar erau motive. Mihai știa să le facă pe toate. Apoi îi oferea darul pe ascuns.

La școală era printre cei mai fruntași. Își dorea să cunoască cât mai multe pentru a putea sluji lui Dumnezeu. La grădiniță era singurul copil ce putea să pronunțe consoana r, fapt pentru care a recitat poezia R, rătușcă, rămurică la o serbare. Dicția lui perfectă și-a întregit-o la școală printr-un citit corect. Cât era el de fericit când putea să rostească apostolul în biserică. I-a explicat bunicul că citirea evangheliei întruchipează ieșirea Mântuitorului Iisus Hristos la propovăduire, iar citirea apostolului pe Sfinții Apostoli care propovăduiau mulțimilor.

Bunicul l-a părăsit pe Mihai când acesta era încă la școala primară. Tot sprijinul lui se dusese. Și-ar fi dorit să studieze ca să devină preot. Tatăl lui, clopotar la biserică din sat, i-a spus că nu are bani să-l țină la școală dar o să vorbească cu părintele să-i găsească și lui o slujbă de paraclisier sau cantor, dacă asta consideră că e țelelui lui în viață. Și a vorbit cu părintele, dar părintele s-a scuzat frumos și a oferit aceste slujbe unor fi de oameni bogăți ce studiau pentru a deveni preoți. Dar Mihai nu s-a necăjit. A mers în continuare la strană. Cantorul angajat cu toate că studia teologia nu cunoștea nici măcar rânduiala slujbelor. Le știa Mihai și era bucuros că îi poate aduce activ slavă lui Dumnezeu.

După ce cantorul angajat s-a deprins cu cele bisericesti și a încercat a-l înlătura pe Mihai din strană, însă Mihai era modest, nu ținea cont de șicanele lui și continua să se roage lui Dumnezeu cum știa el mai bine.

În sat se auzise că unul dintre epitropii noi angajați a avut parte de o moarte năpraznică, deoarece s-a atins de banii bisericii pentru folosul lui personal. Mihai nu putea să înțeleagă cum poate să fie un om atât de avar încât să se atingă de banul pe care fiecare credincios îl oferea din suflet bisericii lui Dumnezeu.

Într-un final Mihai s-a hotărât:

- O să muncesc și o să merg și eu la școală.

Cu acest gând s-a angajat slugă la oii și a reușit să adune ceva bani și a dat examen la seminar. A reușit. Acum trebuia să învețe și să muncească pentru a se putea întreține. Și avea încredere în Dumnezeu că îl va ajuta și aşa s-a și întâmplat.

A făcut el și o boacă în seminar. Mihai ținea toate posturile iar doi colegi ai lui au mâncat chiftele în post, și au și bătut cu chiftele când s-au săturat a le mai mesteca. Chiftelele au fost furate de cei doi de la colegul de cameră a lui Mihai, de la Vasile Plăcintă. Mihai nu avea grija de ce se stăduiau colegii să mănânce pe ascuns în post, dar cu furtul nu a fost de acord aşa că s-a răzbunat pe ei.

La prima lucrare ce le-a dat-o profesorul de Noul Testament, subiectul Fericirile, le-a făcut abonaților la copiere niște fericiri pe cinste. Prima sună în felul următor: Fericiti cei ce mănâncă chiftele în post. Pedeapsa a suferit-o tot Mihai în urma lucrării, pe motiv că a luat în râs Fericirile.

... Și Mihai, fiul clopotarului din Bolvașnița, a ajuns preot. A slujit toată viața lui Dumnezeu și a păstorit mulțime de suflete. De undeva, dintr-un colț de paradis, probabil, bunicul îi zâmbea, împăcat cu soarta nepotului său.

Adrian POPESCU

Urgia

Frunzele tufelor fluierau în ritmul vântului care cu tot dinadinsul se lovea ca ele să ţuiere a muzică. Norul ce apăruse la orizont se încăpătâna să se ridice în

înălțimi și în același timp printre coloanele formate. Vârtejuri mici îl îndemnau să o ia la galop pe bolta cerească.

- Ami, anunță că vine o furtună mare!

Alarmele ţuierău. Ziduri de protecție se ridicau.

- Ted, a mai fost înregistrată o asemenea furtună în zonă?

- Nu, a depășit toți parmetrii studiați de noi. Parcă n-ar fi furtună, parcă ar fi ceva viu.

- Ia uită-te aici! Pulsează!

La șapte km. de raza furtunii bara se mișca bezmetic. Vreo șapte tornade se zăreau, iar în mijlocul lor părea că pulsează ceva magnetic.

- Vrei să spui că e o furtună magnetică?

- Am spus că pulsează, nu că este.

- Încă nu înțeleg aşa ceva.

- Din tot ceea ce cunoaștem noi asta nu e furtună

- Dar ce este?

- Cam tot ce cunoaștem noi înmulțit cu puterea zece, poate chiar mai mult.

O alarmă ţuieră avertisment.

- Domnule, postul de observație zece nu mai există.

- S-a întrerupt orice formă de comunicare cu locul respectiv.

- Ne-au trimis ceva date?

- Viteza vântului a trecut de la 380 la 680.

Un murmur de mirare și spaimă în același timp a provocat privirile speriate ale tuturor celor ce erau în zona mesei de control meteorologic.

- Suntem primii care avem date despre urgia asta. Luați contact cu celealte centre și spuneți-le că se apropie, că vine această nenoricire și nu o putem împiedica. Instrumentele noastre nu fac față provocării. Nu putem opri urgia.

- Domnule, să-i anunțăm și pe nepământeni?

- Cred că ar fi cazul. Trimitete-ți-l pe Ciclopul 1!

Forfota evacuării se întinsese pe cei zece km. ai bazei. Această mică cetate oraș era în pragul unui mare dezastru.

- Domnilor întrebarea se pune în ce direcție să evacuăm coloanele de refugiați? Nu mai înțeleg nimic, parcă se întinde, vrea să ne prindă în clește. În ce direcție să o luăm ca să nu ne lovească furtuna?

- N-am primit nicio informație deocamdată.

- Atunci comunicați cu cei de la centru.

- Mai e cineva pe acolo să ne spună în ce direcție să o luăm.

- Poate nu ar mai trebui să ne punem în mișcare, ci să ne facem o groapă și să rămânem aici.

- Vera, ce-au spus prietenii noștri, au răspuns mesajului noastru? Se pare că nimeni nu mai e în baza lor, nu s-a făcut nicio mișcare. E sigur că au văzut mesajul de la ciclop?

- Da.

- Și nu s-a arătat niciunul?

- Nu.

- Atunci e grav.

- A fost identificată vreo nava care să ridice greutăți în înălțime?
- Nu.
- Vera, mi se pare ciudat că ciclop s-a întors fără steagul alb.
- Da, aşa e. Să-l fi luat vântul?
- Nu cred, l-am legă prea bine.
- Deci nu trebuie să ne îngrijorăm?
- Să vedem ce facem cu furtuna, dar mi-e teamă că nu putem evacua locul.
- De ce? S-a anunțat la timp, s-au pus în mișcare toți?
- Nu știu de ce, dar am o senzație ciudată. Parcă furtuna aceasta a fost creată să ne distrugă pe toți.
- Oare nu ar trebui să ne uităm și în spațiu, nu doar la centru de meteorologie?
- Sincer nu știu, n-am întrebat pe nimeni.
- Auzi pași?
- Da, i-am auzit acum.
- Vezi pe cineva?
- Nu
- Simți miros de fructe?
- Parcă miroase a pere.
- Înseamnă că e cineva camuflat pe lângă noi.
- Știu că mă auzi și-mi înțelegi graiul. Am descoperit că vine o furtună mare. Nu avem nume pentru ea. Vera îl trage de mâncă. Șeful de la meteo i-a spus urgie.
- Cum am spus, nu avem nume pentru ea. E foarte nefirească pentru ce avem noi. Un sunet metalic se auzi în apropiere și o voce îi răspunse.
- Cu siguranță nu este o furtună, e un atac meteorologic controlat din spațiu. Patru nave le-am doborât până acum, dar una nu am găsit-o. Întotdeauna sunt cinci, iar aceasta a activat câmpul de formare din nordul palanetei antrenând forțe magnetice. Viteză vor depăși 800 km pe oră după standardele voastre și nimic nu va rezista, nicio clădire, dacă nu are ancore la 100 m adâncime.
- Uau, e grav de tot! Nici în subteran nu suntem protejați. Mai rămâne un singur lucru de făcut, să găsim vehiculul spațial și să-l distrugem!
- Bună idee.
- O să ne ducem la colonia noastră ca să-i anunțăm ce am aflat.
- Bună idee, se auzi vocea sintetizată! Am ordin. Vă însوțesc! Am ordin să vă creez o cupolă de cristal. Acoperă 12 km din centrul unde este activată.
- Hm, asta da minune, spuse Vera.
- Haideți să ne grăbim!
- Ciclop, pornește sistemul de deplasare, du-ne repede în colonie! Avem un sistem de atașare, poți să te ţi de el ca să nu pierdem timpul.
- Ajunsî în colonie aruncă cu vopsea ca să identifice nava la sfatul coloniștilor. Odată identificată nava, reușesc să distrugă furtuna meteorologică.

Andrușa R. VĂTUIU

Să schimbăm lumea numai cu puterea gândului...

Florentin Smarandache a revenit cu un nou fotovideojurnal instantaneu .Viitorul a început în trecut., continuând cu o serie de flashuri narrative, după cum ne-a obișnuit deja, surprinzând în mod magistral esența experiențelor trăite pe alte meleaguri.

Setea de cunoaștere, puterea de pătrundere, capacitatea de sinteză și îndemânarea exprimării, fac din profesorul universitar Florentin Smarandache, un autor interesant,

care reușește să-ți capteze atenția încă din primele pagini, iar pe măsura lecturării când începi să descoperi locuri, oameni și lucruri, surprinși și surprinse în dinamica lor reală, te acaparează cu totul.

Prezenta lucrare .Viitorul a început în trecut., scoasă la Editura Mingir din Suceava, ne surprinde încă din conținutul titlului, unde împătimitul creator al paradoxismului ne așează ca pe talerele unui cântar cele două noțiuni opuse : viitor și trecut, iar matematicianul din domnia sa a considerat oportună introducerea și a unui sens, ca direcție vectorială care își are originea în trecut.

Cuprinsul lucrării este structurat pe două evenimente științifice mondale și anume : .Conferința Internațională de Fiziune. din perioada 5-8 iulie 2016, găzduită la Heidelberg în Germania și .Congresul Mondial de Inteligență Computațională. (IEEE) din perioada 24-29 iulie 2016 de la Vancouver, Canada.

Având în vedere faptul că imediat după călătoria din Canada, au urmat 10 zile încărcate în România, într-un program de colaborare cu Academia Română, consider că apariția acestei cărți la sfârșitul lui august 2016, constituie un tur de forță, o performanță greu de atins pentru orice om al scrisului. Această infernală competiție cu propriile recorduri, îl menține pe Florentin Smarandache printre cei mai prolifici scriitori ai lumii. Această atitudine a sa se pliază foarte bine pe conținutul prefeței acestei cărți, .Să schimbăm lumea numai cu puterea gândului.... Ne spune autorul : .Este greu de ținut pasul cu explozia științifică. Te simți mic, depășit de o realitate (...fantastică !), neputincios, gata să abandonezi. Trebuie făcute eforturi desperate pentru a te informa și, apoi, a mări sau a contribui, măcar câte puțin, la minunile lumii..

Cele șase lucrări prezentate de Florentin Smarandache la cele două conferințe reprezentând aplicații ale Teoriei Dezert-Smarandache și, respectiv, aplicații ale mulțimii și logicii neutrosofice, pregătesc într-un fel, unele direcții de dezvoltare a inteligenței artificiale a viitorului. Autorul ne explică dezvoltarea .Internetului Lucrurilor, ca o generalizare a Internetului de Computere, adică nu doar ordinatoarele conectate între ele, ci și alte obiecte : vehiculele care transmit semnale electrice (on)ice unele către altele și orice obiecte (frigidere comunicând între ele, camere video, telefoane, etc.) Autorul extinde butada .Viitorul începe azi. cu .Viitorul a început în trecut.. Si ca orice paradoxist, jucându-mă cu vorbele, completez : viitorul zilei de ieri va deveni trecutul zilei de mâine !...

Aventura spre Europa a început la 01.07.2016 , când autorul ajunge la Albuquerque pentru a se îmbarca , pe Aeroportul Internațional Hartsfield- Jakson din Atlanta, spre Frankfurt.

Ajuns în Germania, își dă repede seama că nu cunoaște prea multe expresii în germană, dar asemănarea unora cu cele din lb. engleză îi sunt de un real folos.

Dornic de cunoaștere, se pierde prin multimea pestriță ce străbate străzile germane. Înregistrează cu lux de amănunte date istorice, geografice, etnografice, economice, religioase și sociale. Deplasarea cu trenul de la Frankfurt la Heidelberg, a constituit un prilej de documentare despre emigrarea contemporană și familia modernă.

Ajuns la Heidelberg, care arată ca o stațiune de munte, i-a atras atenția Universitatea de aici, fondată în 1386 de către prințul Alegător Rupprecht I. În 1703 , ea a fost reorganizată de către Marele Duce Karl Friedrich din Baden. Castelul din localitate este un obiectiv impresionant. Autorul menționează că :O statuie cu bustul marelui poet german Johann Wolfgang von Goethe (1749 -1832), care a vizitat grădinile castelului între 1814-1815 și a scris aici unele dintre cele mai frumoase poezii..

Florentin Smarandache ne conduce și pe urmele lui Hegel, la propriu, dar și la figurat ..Din dialectica lui

(bazată pe dinamica contradicțiilor și invers), am generat o neutrosofie, bazată pe .A., .anti-A. și .neut A...Numeroase fotografii însotesc textul, care ne prezintă aspecte din toate sferele societății germane din Heidelberg.

Aflăm date despre Conferința Internațională de Fuziune ce a avut loc în Congresshaus din centrul Heidelberg-ului.

Român, naturalizat în Statele Unite, Florentin Smarandache, în calitatea sa de străin sosit în Germania, a făcut următoarea remarcă : În Germania trăiești pentru a munci. În alte țări muncești pentru a trăi ..

Succesiunea de relatări de pe stradă sau din muzeu, se îmbină armonios cu relatările despre preocupările oamenilor de știință prezenți la conferință. Lucrarea prezentată .Un Sistem bazat pe Teoria DSmT pentru verificarea semnaturii olografice, indiferent de scriitor., împreună cu alți patru cercetători cunoscuți, este descrisă pe înțelesul tuturor.

În data de 09.07.2016 și-a luat rămas bun de la Germania , constatănd că i s-a terminat și carnețelul-jurnal. După trei escale : Frankfurt Detroit- Atlanta- Albuquerque, a ajuns din nou în State pentru a se pregăti pentru conferința din Canada, unde va merge peste două săptămâni.

Florentin Smarandache nu scapă nici un moment fără să scrie, să observe și să-și consemneze experiențele. .Dacă nu scriu jurnalul când călătoresc, simt că am pierdut timpul degeaba !. Recunoaște că încearcă să învețe de la toți pe unde a fostde la japonezi- munca multă, de la nemți-disciplina, de la francezi- partea artistică, de la italieni- să glumesc.....

În data de 22.07.2016, a început noua călătorie spre Canada, iar la 24 iulie, era prezent la IEEE World Congress on Computational Intelligence, Vancouver, Canada, care s-a ținut în Centrul Convențional, având trei părți : Rețele Neurale, Calcul Evoluționar și Sisteme Fuzzi (care au incluse și șase articole neutrosofice).. Aici a avut ocazia să se întâlnească cu foarte mulți profesori universitari de la facultăți celebre, cu cercetători cunoscuți printre care amintește și de profesorul român Mihail Popescu, de la Universitatea Missouri, Columbia, S.U.A. ,și profesoara Valentina Balaș de la Universitatea Aurel Vlaicu din Arad.

Florentin Smarandache, după ce ne informează despre preocupările științelor moderne și viitorul tehnologiei mondiale (algoritmi evoluționari, algoritmi genetici, procesarea datelor mari, sisteme autonome, inginerie inversă, etc.) ne scoate pe stradă și ne vorbește despre istoria, geografia, flora și fauna Canadei , cu exemplificări multiple și fotografii sugestive.

Citind cartea lui Florentin Smarandache, am descoperit în autor, nu numai omul de știință avid de cunoaștere și dormic să contribuie direct la dezvoltarea societății, dar și omul interesat în a pătrunde toate tainele mediului înconjurător. Experiența la catedră, se simte din dorința de a împărtăși celor din jur toate experiențele trăite, prin relatări simple, ușor de înțeles, fără a se pierde în megademonstrații supraspecializate.

Așa că, recomand cartea profesorului Florentin Smarandache, care poate fi citită de către oricare cititor interesat și dormic să cunoască nu numai lumea în care trăim, dar și o parte din aspirațiile oamenilor de știință, care aşa cum încheie și cartea , sunt interesați să schimbe lumea numai cu puterea gândului !

Mădălina DOMAN

O chemare spre cultură, literatură și artă

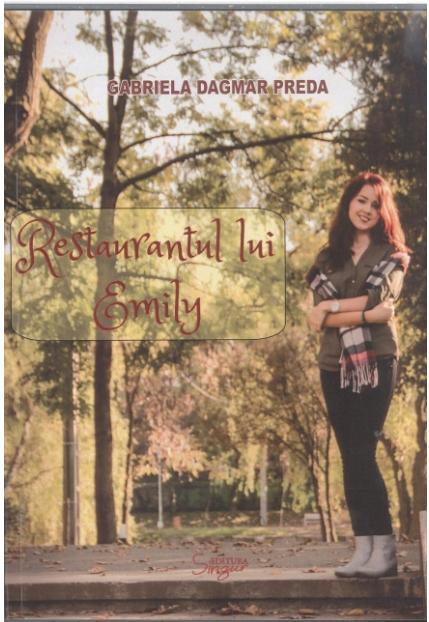
La finalul lui 2016, la Editura OPANIS din Galați, a văzut lumina tiparului antologia „În bătaia peniței“. Antologia „În bătaia peniței“ cuprinde materiale publicate în cele patru numere și cele două suplimente ale Revistei on-line de cultură, literatură și artă „În bătaia peniței“ din primul an al apariției ei, 2016.

Antologia a fost îngrijită de Ana-Cristina Popescu, Adrian Popescu, Ion Turnea și Simona Petronela Mîțu, membrii fondatori ai revistei „În bătaia peniței“, revistă fondată la Caransebeș și care a adunat în paginile ei slove aurie ale scriitorilor din țară și chiar ale scriitorilor români din Canada prin Melania Rusu Caragioiu și Al. Francisc. Prin urmare și antologia „În bătaia peniței“ a cuprins în paginile ei cele mai frumoase gânduri ale scriitorilor români de pretutindeni.

Antologia are ca scop promovarea culturii, literaturii, artei, obiceiurilor și tradițiilor românești fapt înfățișat în capitolele ei: Evenimente, Monografie, Istorie, Folclor, Poezie, Proză, Teatru, Reportaj, Interviu, Eseu, Religie, Critică literară.

Antologia „În bătaia peniței“ poate să fie lecturată și on-line de iubitorii de cultură, literatură, artă, obiceiuri și tradiții românești pe site-ul <http://www.inbataiapenitei.elzumina.ro/>.

Ana-Cristina POPESCU

Despre Restaurantul lui Emily, autor Gabriela Dagmar PREDA

În căutarea unui echilibru în viață

Gabriela Dagmar Preda, studentă la Facultatea de Electronică și Telecomunicații din Timișoara, de loc din orașul Oțelu Roșu, și-a început activitatea literară încă din școala gimnazială prin publicații în antologii. Acum se remarcă ca romancier prin volume precum Dansul stelelor, Restaurantul lui Emily.

Restaurantul lui Emily apărut la Editura Singur, la finalul lui 2016 prezintă viața unei femei de succes, cu urcușuri și coborâșuri, a unei femei pentru care activitatea profesională înseamna totul „Trăiam pentru restaurant. Tot ce făceam, era pentru a-l face cât mai bun. Îmi era ca un copil pe care l-am crescut.“ Restaurantul lui Emily Dawn mi-a amintit un moment de prăvălia lui Hagi Tudose a scriitorului Barbu Ștefănescu

Delavrancea. Prăvălia era pentru Tudose „copilașul rumen și frumos. El? Părintele fericit că are pe cine mângâia. Prăvălia? Femeia fermecătoare. El? El, nebunul care-i da în genuchi, cu ochii închiși și cu inima speriată.“ Prăvălia îi oferea lui Hagi Tudose bani, în timp ce restaurantul îi oferea lui Emily un loc important în societate, încredere în ea, putere. La întâlnirea cu foștii colegi de liceu care au urmat o facultate ea poate să fie mândră de realizările ei. Cu toate că nu și-a continuat studiile a reușit să ridice un local care a ocupat primul loc într-un top al restaurantelor. Fără restaurant Emily simte că este un nimeni. În momentul în care pierde restaurantul afirmă „Luptam pentru munca mea. Arătam bine, pentru că lumea judecă după aspect. Dacă deții ceva mareț, un local sau un restaurant și nu te îmbraci corespunzător, afacerea ta se duce în jos, pentru că tu reprezini acea afacere. Acum ce rost mai are să mă îmbrac elegant? Nimeni nu mă cunoaște. Nu reprezint nimic. Sunt un nimeni.“

Pasiunea pentru restaurant a lui Emily se poate datora și faptului că a fost mereu o singuratică, pentru că nu avea încredere în oameni. Observa cum colelele ei ce își spuneau prietene păreau a se înțelege bine, dar când nu erau împreună erau cele mai înverșunate trădătoare. Emily s-a atașat de profesia sa, căreia i-a dat viață treptat, în care a pus suflet. Restaurantul era pentru personajul principal feminin al romanului mai presus decât dragostea unui bărbat. În momentul în care imaginea restaurantului este la un pas să fie afectată de dragostea lui Ben pentru ea, îl concediază fără ezitare „Avem informații despre patroana restaurantului, Emily Dawn. Este oare atât de inocentă precum pare? Se zvonește că ar avea o relație cu unul dintre ospătarii restaurantului [...] I-am trimis un mesaj lui Jeff: Informează-l pe Ben că este concediat.“

Pierderea părinților ar putea să fie un alt indiciu pentru care Emily se atașează foarte mult de profesie ca de un colac de salvare. În ceea ce privește profesia Emily era perfecționistă, aşa că nu e de mirare dacă și în viața personală cere același lucru. Această cerință o împiedică în acțiunea sa de a-și găsi prietenii.

Până și la biserică, locul unde Emily merge să găsească ajutor, întâlnește râceleală oamenilor prin imaginea a două bătrâne care în loc să înfățișeze înțelepciunea potrivit vârstei, înfățișează ipocrizia. Cele două bătrâne, uitând de rugăciune, aveau o problemă cu părul și îmbrăcămintea lui Emily. Totuși Emily reușește să se detașeze de mediul ostil și să-și deschidă sufletul primind cuvintele ce preotul le rostea în altar „Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și vi se va deschide.“

Declinul restaurantului este anunțat încă din Prolog prin moartea personajului principal absent, Eduard, bucătarul șef. Moartea lui Eduard o va urmări pe Emily pe tot parcursul romanului. „Lângă mine era un om într-o baltă de sânge. [...] Cine o fi bărbatul acesta?“

Odată cu moartea lui Eduard se întâmplă ceva ciudat cu Emily „nu are amintiri“. Am putea spune că suferă de

amnezie retrogradă, pentru că Emily își amintește cu drag de anii copilăriei, de adolescență, dar își șterge din memoria amintirile unei traume. În timp ce își amintește aspecte noi, se șterg din memoria personajului amintirile anterioare unei traume. Nu știe ce s-a întâmplat înaintea tragicului eveniment, nu își mai amintește evenimentul în sine, nu își amintește decât că s-a „trezit într-o baltă de sânge.“

Sentimentele lui Emily pentru victimă sunt confuze, de la milă trece la revoltă, pentru că îi este teamă că imaginea restaurantului ar putea să fie afectată. Cu toate aceste sentimente confuze are totuși puterea să meargă la mormântul celui ce a lucrat la ea în restaurant.

Un timp este speriată că poliția ar putea să o considere complice la crimă, datorită unor martori și faptului că nu-și amintește ce s-a întâmplat pentru a prezenta oamenilor legii adevărul. Cochetează chiar cu ideea de a merge la psihiatru.

Este revoltată pe Eduard chiar și atunci când este nevoită să caute un alt bucătar şef, pentru că restaurantul ei să-și onoreze la timp comenziile, iar mâncarea să fie gustoasă. După îndelungi căutări îl angajează pe Jeff, fratele ei, care până a-și depune un CV la restaurantul condus de sora lui a muncit în Grecia ca bucătar renunțat. Până și pe Jeff îl ceartă când își negligează slujba, ba mai mult îi cere prietenei lui Jeff să stea departe de fratele ei pentru a nu-l afecta profesional.

Un prieten bun a lui Emily este criticul culinar Frederick Hoffman pe care îl întâlnește prima dată la jogging. Fred se va dovedi un adevărat prieten și o să fie alături de Emily până la finalul romanului când am putea înțelege că între cei doi s-ar putea naște o idilă.

După un an de zile de la moartea lui Eduard, Emily a rămas fără restaurant. Rămasă fără restaurant se hotărăște să muncească pentru a-l recupera. Inițial muncește ca și chelăriță în restaurantul deschis de fratele ei, Jeff, rolurile inversându-se, Jeff devine șeful, iar Emily un simplu angajat, pe urmă face un curs de machiaj.

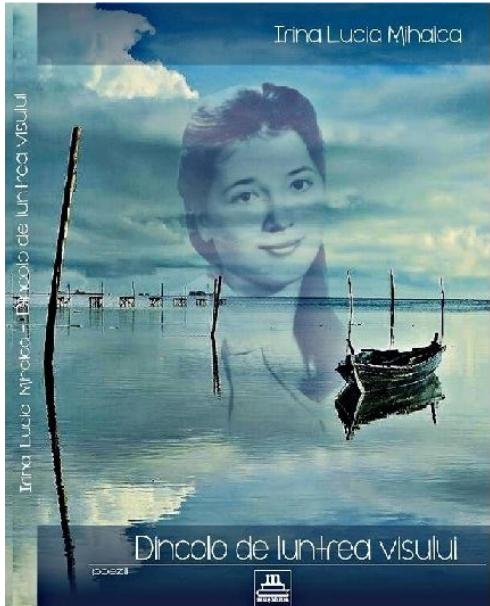
Misterul morții lui Eduard începe să se rezolve odată cu răpirea lui Emily de către Margie, o fostă angajată a restaurantului ei. Margie în complicitate cu Ben au fost cei care l-au omorât pe Eduard, omul ce a înțeles că viața patroanei restaurantului este în pericol. „Ai grija la Margie. De când ai angajat-o, se uită ciudat la tine. Am fost cu ochii pe ea, căci era mereu pusă pe ceartă...“ mărturisește Eduard în scrioarea ce i-o lasă lui Emily când își dă seama că viața îi este în pericol și pe care Emily cu Fred o găsesc în apartamentul celui decedat în finalul roamanului.

Margie credea că părinții lui Emily sunt vinovați de faptul că tatăl ei a fost închis. Credea că i s-a înscenat un episod cu droguri în casă, însă Emily îi spune crudul adevăr „tatăl tău i-a ucis pe părinții mei [...] și a făcut pușcărie pentru asta.“

Margie și Ben după ce au torturat-o pe Emily o lasă lângă o bucată de pâine uscată și într-o locuință în flăcări. În pâinea uscată Emily a găsit o cheie ce a ajutat-o să deschidă ușa, dar nu a putut trece de flăcări decât ajutată de salvatorii ei, Fred și Jeff.

Odată cu descoperirea criminalului viața lui Emily se îmbunătățește. Se angajează într-un salon ca make-up artist, are un prieten de încredere, pe Fred și sfaturile lui Eduard care a iubit-o în taină.

În Nota Autorului, Gabriela Dagmar Preda, definește scriitorul „să fii scriitor este o minune, un dar. Este că și cum ai avea puteri supranaturale [...] putem controla totul [...] sentimentele cititorului [...] Suntem puternici, dominăm lumile ce le creăm. [...] Aș putea spune că noi, scriitorii, suntem rai, pentru că facem ce vrem cu sentimentele cititorului [...] Ne jucăm nu doar cu personajele fictive, ci și cu sufletele celor din jur. [...] Suntem capabili să influențăm lumea, să schimbăm realitatea. Avem o putere incredibilă, ceea ce ne face să părem zei. Dar pentru a ajunge sus, este multă muncă“ Cu aceste cuvinte autoarea pregătește cititorul să o cunoască pe Emily care în căutarea unui echilibru în viață, după pierderea părinților, se dedică profesiei, restaurantului ce îl conduce.

Boris Marian MEHR

Membru USR
24 ianuarie 2017

Debutul și destinul unei poete Irina Lucia Mihalca

Citesc versurile Irinei Lucia Mihalca de circa zece ani.

În urmă cu ceva ani am promovat pe site-ul "Negru pe Alb" numele ei ca Poet al anului și nu am greșit. Debutul ei a întârziat în urma unor nepotriviri de gusturi cu un editor care nu știe să respecte un cuvânt dat. Nu merită să-i pomenesc numele.

Poeta a fost remarcată și premiată la mai multe concursuri în țară.

Înainte de a mă exprima asupra volumului de debut „Dincolo de luntrea visului”, apărut în 2016 la Editura Mușatinia, Roman, voi cita câteva opinii ale unor confrății sau simpli lectori.

Editor este un om de cultură Emilia Tuțuanu, prefața semnată de Adina Dumitrescu.

Prefațatoarea pare „molipsită” de stilul poetei și începe cu un text poematic din care cităm „Vorbesc porțile cerului de o copilă” „Vorbesc gemetele pământului” ... „Vorbesc malurile răscolite de brize” „Vorbesc valuri de creste-nspumate” „Vorbesc mătăsurile iatacurilor” „Vorbesc dunele de pași suprapuși” ... Scriitorul Geo Galetaru afirmă cu convingere că „poemele sunt ample revârsări de lirism, cu supraetajări de metafore de mare impact” „Poemele Irinei Lucia Mihalca conturează o mitologie erotică și existențială sui-generis” ... Mai sunt și alte ecouri, mai entuziasmat fiind cel al lui Ben Todică, scriitor, ș.a.

Ce-mi mai rămâne de spus după asemenea caracterizări extrem de bine potrivite? Multe.

Ca poet, eu încerc să o citeșc pe poetă în propria mea cheie. Ca impresie generală, creația ei stă sub semnul muzicii sufletului. Ai mereu senzația că ea scrie ascultând, în paralel, un Chopin, un Mozart, o mare muzică din veacuri trecute. De altfel, ea are în palmares multe videoclipuri cu texte proprii și muzică clasică sau modernă. Toate se regăsesc pe internet.

Apoi, din lectura atentă a multor poeme se remarcă o adâncă pătrundere în textele Cărții Cărților, Biblia, cu Psalmii ei, cu Vechiul și Noul Testament. Aceasta dă o structură de înaltă etică și estetică sufletească. Frumosul devine o religie pentru toți oamenii planetei.

Fără a fi subordonate canoanelor religioase, poemele sunt prin ele însele atinse de sfîrșenie.

Mai departe. Ceea ce am apreciat la această autoare este puterea de sugestie prin stăpânirea unor mijloace de expresie bine lucrate.

Poetul nu este un simplu interpret al propriilor sentimente sau ale sentimentelor semenilor. El este obligat să se apeleze precum un bijutier asupra „lucrării” poetice.

Pentru exemplificare mă voi opri la câteva exemple „suntem lumini, suflete întoarse la matcă” „fugim din moartea din noi” „vuietul veșniciei” (rarissimă descoperire) „timpul femeii nu curge pe aceeași cale cu timpul bărbatului, spre celălalt trup” „își caută urmele noastre în timpuri” „suntem piesele aceluiași puzzle...manifestarea Absolutului din noi” „AU INTRAT ÎN VIS SCRIND SINGURA LOR CARTE” (sună ca o sentință, dar poetii adevarăți scriu o singură carte risipită în mai multe volume”) „îți revedeai inexplicabil imaginea ta pe chipul meu” ...

Remarcabile sunt poemele Rătăcirea Timpului la Masa Tăcerii, Culegătoarea de stele, Exodul cuvintelor, Ceasornicul timpului, Ieșirea din labirint, În veșnicia fără cuvinte, Cântul viorii, Privește marea întâmplare, Un fulger a sfâșiat cearșaful cerului, ca și autoprezentarea „Si dincolo de nefință”.

Poezia Irinei Lucia Mihalca merită o analiză atentă, eu cred că vor mai veni critici onești și competenți să o recitească, dar eu voi reține câteva jaloane obsesia timpului la modul existențial și filosofic, adresarea către o

altă lume în care cititorii cred, mă includ printre ei, puritatea sentimentelor care depășesc stările fizice, spre deosebire de deraierea multor poeți moderni și hiper-moderni care se recomandă prin obsesiile carnale. Vorbim, deci, de hieratismul și oarecum ermetismul nedisimulat al creației sale, viziunea luminoasă, demnă de invidie, nu găsești momente de disperare „poetică”, autoimpus, căldura sufletească fără de care poeta s-ar depărta de noi în sfere inaccesibile, să.

Se recunosc adesea sursele de inspirație, unele din propria biografie, altele din lecturi întinse pe secole și milenii de tradiție sacrală, respectul pentru o uriașă moștenire culturală a omenirii.

Pentru viitor aş îndrăzni să vin cu unele sugestii - evitarea unor repetiții dintr-un poem în altul, efectul, impactul se diminuează, hieratizarea excesivă poate duce la o stagnare a inspirației.

Eu am citit întregul volum cu o mare satisfacție, unele poeme le cunoșteam, repet, am avut impresia că ascult o melodie care mă însoțește pe tot parcursul lecturii.

Originalitatea și prospetimea poemelor nu este de neglijat, dimpotrivă, ele pot fi leacuri pentru nenumărații desperados ai acestei lumi de „oameni și lupi”. Volumul se autopromovează prin detașarea de moda actuală, adică de teribilismele și canibalismele unor confrăți.

Valentina BECART

4 ianuarie 2017
Recenzie.

”din umbră, înspre lumină lunecă luntrea”...

”ca visul din vis, ca ochiul din lacrimă,/ Viața-i o poveste, o stare, o emoție, un vis!”

Înainte de a pătrunde în universul liric al poetei Irina Lucia Mihalca, voi face o mică prezentare a drumului său spre cetatea cuvântului. Mă voi opri asupra unor publicații (selectiv), lăsând cititorului bucuria de a descoperi ”întregul”.

„Aliterația timpului - Irina Lucia Mihalca”, volum de poezii on-line, Însemne Culturale, 2012; „Însemnele unei tăceri” - antologie de poezie, Ed.Rovimed Publishers, Bacău; Autograf pentru m(â)ine”, Antologie „Însemne culturale”, Adjud, Armonii culturale; Antologia de poezie “Arta sfâșiată” -73 poeți contemporani-coordonator Valentina Becart, Editura ARHIPART Sibiu. Publicații în reviste: Armonii culturale; Basarabia literară; Caiete silvane; Cronica; Constelații diamantine: Ex Ponto; Melidonium; Izvoare codrene etc.

Volumul de poeme ”Dincolo de luntrea visului” a apărut la editura Mușatinia, Roman, în anul 2016. Iată ce ne spune doamna Adina Dumitrescu în prefata cărții: ” Scriserile Irinei Lucia Mihalca sunt curajoase nu prin părăsirea rimelor stas, ci prin miza metafizică, morală și aş putea spune, esoterică a lor. Stilul ei reflectă o dăruire intelectuală ce liază suflete, eliberându-se de dogmatismul laicului, dar și de stridențele, vulgaritățile moderniste și postmoderniste.” Versurile din acest volum ne aşază în fața ochilor un univers variat de sentimente, de simboluri, de taine ascunse în strigătul unei conștiințe care duce o luptă ingală cu destinul, mereu răvășită de neliniștile existențiale.” Toate mor. Pe unde vei trece noaptea / vei auzi șoaptele străzilor pustii, / a caselor părăsite, a ferestrelor nedeschise.”(Într-un cuvânt înceape întreaga lume).

Poeta Irina Lucia Mihalca se întrebă, adesea, de ce toate cuvintele ”tac și plâng”... când ar putea să devină emoție, să devină poezie. Fire sensibilă, cu o viguroasă forță contemplativă, poeta se sustrage simțurilor ”uzitate”, cotidiene și se situează adesea în zona extazului, zonă unde trasfigurarea este posibilă, poezia căpătând astfel, valențe luminoase, realitatea imediată rămânând pe o treaptă inferioară.

Din când în când, se mai auzea ” o tristă melodie” care ”voia să cârpească viața / acolo unde sunetul o sfâșiasă. / La stânga sunetului era noaptea;/ la dreapta lui era ziua,/ univers presărat cu picături de apă și prezenturi.” (Celălalt trup o nouă viață).

Din păcate, odată ce ai fost ”aruncat” în lume și ai fost însemnat cu un destin, nu te mai poți sustrage frământărilor, bucuriei și pericolului de a fi, de a suporta țărmurile existențiale.

” suntem rug, flacără, scânteie, zâmbet, lacrimă, vis, gânduri, / cuvinte în delir, fapte, raze de soare sau lună,

zefir, furtună, castel de umbre, corolă de lumină”...(Suntem).

Indiferent de locul în care ne poziționăm ”arta se adaugă vieții”, ne spune poeta care încearcă să-și creeze, contureze un ideal cu ajutorul visului, iluziei, fantaziei creațoare. În clipele de beatitudine sufletul se lasă cuprins de cea mai pură și minunată emoție.

Fuga de real este o necesitate pentru Irina Lucia Mihalca. Numai în acest mod se poate salva de zbucium, de efemerul clipelor, de ”mâna” timpului care ”vinde” totul fără urmă de milă.

O altă mână, din umbră, simte nevoia să-i mângâie obrazul, să-i alunge teama atunci când ”nisipul din clepsidra noastră se scurge impasibil”.

” Mâna ta, Teah, mi-a cuprins disperarea,/ cărarea râdea, ochi-ți zâmbeau, ochii-ți plângeau,/ Te iubeam dincolo de viață și de moarte”/ Nu se auzeau nici măcar șoapte,/ doar foșnetul clipelor și sângele buzelor.” (Șoaptele timpului, subtil parfum de iasomie).

Conștientă că ”există un timp pentru toate”... poeta încearcă să păstreze ”copilăria,, în suflet, acest refugiu neprețuit, locul în care ”norii grei și deznădejdea” nu vor putea ajunge. În fiecare zi , când tumultul lumii o copleșește, caută un loc mai retras și-i ascultă ”tainica șoaptă,/ lumina caldă,/ candela vie/ nestinsă de niciun vârtej!”... (Refugiu în lumina unui zâmbet).

Întoarcerea la anii copilăriei, acest timp al poveștilor, al purității și al marilor speranțe devine un ax vertical de care se reazemă în clipele de mare cumpănă, în imensa agitație a lumii.

Poeta nu pierde contactul cu realitatea obiectivă, chiar dacă se abandonează adesea visului...doar o refacă, o reconstruiește, ”prin ochii copilului se revedea pe el, redenea... fulg, zbor de fluturi, vis, stea, răsărit, lumină sacră, infinit!.” (Prin ochii copilului, fulg în devenire),

dându-i o dimensiune metafizică, loc de refugiu și extaz și, mai ales, de regăsire a esenței sale.

Întreaga coloană de sprijin a volumului de poezie ”Dincolo de luntrea visului” este reprezentată de timp, de dorința de evadare din acest spațiu, acest val uriaș care te cuprinde, te învăluie și te aruncă în adâncul uitării.

”- Oprește clipa, călătorule!/ E timpul schimbării,/ trezește-te / să te-ntâlnnești, la colț de viață, cu tine!/ Trăiește azi, respiră adânc clipa, / alungă-ți teama/ nu amâna mereu altă zi.” (Oprește clipa, călătorule!).

Îndemnul poetei este foarte clar, aproape ferm, aceasta simțind cu acuitate ticăitul asurzitor al timpului, sufletul înfiorat grăbindu-se să trăiască și să slăvească fiecare clipă ”printre bucurii și lacrimi”. Tot ce n-ai trăit astăzi este pierdut pentru totdeauna. Nu trebuie să te oprești din drum chiar dacă obstacolele apar la fiecare pas. Și, da... ” păsește, păsește ușor, / în zbor prință amintirile presărate / de cântecul privighetorii.”/ ”La ceas de seară / lumina ta pâlpâie încă!/ Am gura plină cu litere săngerânde./ O baladă a durerilor negre sunt, / dulcea ei asperitate / pentru a-i simți atingerile de catifea!”. (Cât strigătul luceafărului ce se stinge în mare).

Momentele de blazare și disperare fac parte din structura sensibilă a poetei. Lirismul ia naștere dintr-un amestec de seninătate și chin, impresionând prin tonalitatea profundă, intensitatea trăirilor captive între ”zidurile” unui trup care va cunoaște surparea și moartea.

” La început, Cuvântul a fost / și cuvântul s-a luminat în Om.”

Odată cu această iluminare, omul a fost plasat pe o treaptă superioară a conștiinței, a judecății și a moralității. Cu ajutorul cuvintelor, gândurile neexprimate, asemenea unor ape line, furtuni, creste, prăpăstii, au căpătat formă și au putut să-și strige grandoarea și speranța. Și iată ce ne mărturisește poeta Irina Lucia Mihalca: ” cuvintele au început să zboare / spre cer și înspre soare.” După ce au întăles ”jocul”, în lumina aspiră a amiezii, după ca au cunoscut zborul, mirajul și prăbușirea... ”treptat cuvintele s-au stins / prin gări, în spitale, / pe fronturi, în războaie. / dar, dar... ”au mai rămas amintiri / și umbrele lor / în inimi / în cânturi, / în povești, în balade și doine,/ mici felinare / în zboruri defluturi,/ petale de lotus, priviri de copil, / gânduri-poeme / în muguri de floare, în raze de soare...” (La început - Cuvântul).

Aș completa cu: ” nimic nu moare, totul se transformă”. Plecând de la această expresie, valabilă, acceptabilă, ajung la o altă formulare extrem de interesantă și de profundă: ” Lumea în întregul ei, este o frază în curs de rostire.” (Andrei Pleșu).

Uneori, avem impresia că totul a fost spus, că totul s-a consumat și nimic nu mai poate schimba acest lucru. E doar o concluzie a momentului. Orele se rostogolesc, asumându-și rimuri noi și alte dimensiuni ale cuvântului, noile sensuri vin să ne contrazică. Cuvântul va dispărea odată cu omul, această ”dumnezeire” incompletă lăsată la cumpăna dintre lumină și umbră, dintre bucurie și durere, dintre lacrimă și speranță. Așa cum râurile își caută noi izvoare, tot astfel, poeta Irina Lucia Mihalca se abandonează labirintului interior al

frământărilor, smulge vălul de pe lucruri, căutând alte semnificații, noi adevăruri, noi raporturi în alchimia elementelor.

”în fașă sunt toate,/ paleta de gânduri,/ cuvintele toate, faptele toate,/ inocență, ispătă, păcate,/ toate misterele vieții.” ... (În visul copilului).

Dacă totul este înscris în codul genetic al ființei, nu ne rămâne decât să căutăm adevăruri în straturile profunde ale sinelui, acolo unde divinitatea a ascuns misterul devenirii noastre și întoarcerii spre adevăratele origini.

Sentimentul care face viața mai suportabilă, aproape frumoasă... este acela al iubirii, al contopirii cu sufletul pereche. Irina Lucia Mihalca iubește viața, caută dragostea... fiind convinsă că există un suflet pereche pentru fiecare. Iată ce afirmă: ”Iubirea salvarea sufletului gol.” Chiar dacă suntem ”mereu vulnerabili în fața iubirii”, cine ar renunța la această ”îmense flacără”, această ”sursă de lumină”, de bogăție sufletească!! ”În orice labirint lăuntric există / adâncul drum spre exilul singurății / și drumul salvator spre țărmul iubirii / - singurele ceasuri de fericire.”

(Iubind acum vei înțelege Cerul și Infernul).

Exemplele care urmează subliniază această căutare nesfărșită, dorită:

” mă cauți, te cauți / prin adâncă privire / oglindită în apa din noi...” O ”taină a inimii” aşteaptă să te întâlnească în ”noaptea albastră”, în suspinul înflorit ” chiar dacă nu poți prinde / liniile din palma iubirii noastre, / chiar dacă nu poți prinde / urmele pașilor noștri.” (Visul).

Alte expresii aduc în lumină partea suavă și rafinată a trăirilor, sufletul poetei atingând note diafane, luminoase atunci iubește, când este iubită.

” - o primăvară este gândul tău! ”; ” pe cărarea albastră te voi întâlni”; ”luminezi acolo unde nu-i lumină” etc. Sau: ”ascultă, ascultă și vino / la marginea apelor timpului! / El este cel care cheamă, / el este cel care plânge-ascultă? / Te iubesc, te iubesc! îți sune. / Să nu întârzii! doar atât îți mai spune.” (Un cântec a trecut prin zidul de piatră). În iubire nu trebuie pierdută clipa, acel ”început de poveste / scrisă prin cuvintele inimilor noastre! ”.

Lirismul poetic este trecut prin toate stările, de la extaz la agonie, de la flacără la cenușă, poetă privind mereu peste umăr, cu teamă, cu mirare...

Versurile, jocul cuvintelor se desfășoară de la polul plus până la polul minus al trăirilor.

La polul minus putem găsi expresii în care este concentrat zbuciumul poetei: ”buncările fricii”, ”ceața timpului”, ”sufletul sleit de putere”, ”nisipul deșertului”, ”delirul literelor”, ”drum înghețat și pustiu”, ”dureri rostogolite”, ”Întotdeauna frica desfigurând”, ”plângere vioara”, ”Inima rănită” etc.

La polul plus găsim alte stări, pline de entuziasm, senin, visare: ”lumina blândă a soarelui”, ”Salbă de stele”, ”tăceri de lumină”, ”petale de vis”, ”poeme de stele”, ”ceas al liniștii albe”, ”parfumul atingerii”, ”într-un alb desăvârșit”, ”Mireasma începutului” etc.

Această pendulare neobosită vine să sublinieze o anumită trăsătură emoțională a Irinei Lucia Mihalca, poetă fiind într-o permanentă căutare a sinelui, a înțelegерii propriei sale existențe. Efemeritatea lucrurilor îi accentuează neliniștile și, mai ales, suferința de a fi o ființă superioară, înzestrată cu sentimente și conștiință, dar supusă degradării timpului și disparației.” Amăgitor destinul te trimite / spre porți închise / iar mai târziu, / după momentul zero, / spre frigul ce te va cuprinde.” (Lacrima unei fete ajunsă într-un poem). Toate aceste stări încorporează în acest semn al puterii care este cuvântul - conferă gravitate și profunzime poeziei, aceasta(poezia) fiind transformată într-un spațiu al ”bătăliilor” privind varietatea semnificațiilor. Lirismul, expresiile poetice profunde, eliberate din rigorile tiparului, dar încărcate de lumină(uneori) sau dramatism(alteori), se revarsă necomtenit peste acest flux vital, peste acest miracol existențial.

Făcând o introspecție calmă a vieții, poetă Irina Lucia Mihalca înțelege că numai cu ajutorul cuvintelor poate să-și descătușeze eul, să-și comunice bucurile și zbuciumul. Astfel, se aşază în fața hârtiei albe și scrie...

”scriu pentru că aşa simt, din iubire, din lacrimă, din dor, din durere, din razele de lumină sau umbrele împrăștiate de norii cercului lăuntric.”

”scriu din dorință de a evada, eliberând lanțurile durerii sau temerii adunate în străfunduri.”

”scriu pentru că avem nevoie de noi și, doar, prin energia cuvântului, oamenii se pot întâlni, în această realitate.”(Și dincolo de neființă).

Cuvintele... ”de înținzi mâna le vei simți”... cititorule! Nu ezita!

